

İoanen şampi Mũq Xavar Běšin əyit

Me girke şampiyo ap'ost'ol İoane. İçal me girke boş şampi hadisogoy şahide. Şot'in ham əbraniğoy ədət xo q'a şot'oğoy fikir xo, hamal İsraili coğrafiina şaat'e avay. Metər sa fikire bu ki, İoanen me girke beş erin 50-70 ci usenxoy aranene şampe.

İoanen iz girke məksədə qay tət'iğəbsa: «Ama memiya bakalorox şot'aynak'e şameşe ki, vən İsusı Xrist'os, Buxaçuğoy Ğar baksuna vėbaki Şot'ay s'iyen yəşəyinş haq'es bakanan» (20:31).

«İoanen şampi Mũq Xavar» girken İsusı Buxaçuğoy həmişəluğ Əyit k'inək'e ak'est'a: «Əyit Amdar baki beş aranene yəşəyinşi. Şo ük' bok'ospsunen q'a seriluğen buyey». (1:14). İsusı Buxaçuğoy həmişəluğ Əyit k'inək' ak'est'ala samci bəndurxoxun oşa «Mũq Xavarast'a» İsusı cürbəcür möcüzogoy ak'est'uni baradane exlətesa. Me möcüzogon İsusı əyit tadesi Çark'est'al saal Buxaçuğoy Ğar baksunane ak'est'a. Morox ak'est'i möcüzogo q'andırışala əyitmoğone tət'iğbaksa. Girke me hissinen bəzi amdarxoy İsusı hetər vėbaksuna q'a İz baç'anexun taysuna, t'iyəmit'oğoy isə Şot'ay əleyinə baki nu vėbaksunane ak'est'a.

13-17-ci bulurxost'a isə İsusı biq'esi biyəsin İz şagirdxoxun sagala baksuna q'a içoğoy hərtərəflu exləti baradəne şamesa. İsusen xaça t'əq't'esunaxun bəş şagirdxo ük'e tast'a. Axırncı bulurxon isə İsusı biq'esuna, divanbaksuna, bəyinbaksuna, bəyinbakit'uxun oşal İz şagirdxo ak'esunane ak'est'a.

İoanen me girke boş Xrist'osi tərəfəxun amdarxo tadeğala həmişəluğ yəşəyinşi haq'suni yaq'ane ak'est'a. Me həmişəluğ yəşəyinş İsusı yaq'a, düzluğa, şot'ay yəşəyinşə vəbakala amdarxone tadesa. İoani Mıq Xavari t'iyəmi girkurxoxun c'ək'esun şone ki, İsusen İçu "xe", "şum", "çoban", "eğelxo", "c'ap' saal iz zoğurux" əyitmoğon İzi "Həmişə Bakalo" baksunane ak'est'a.

Girke boş bakalorox:

1:1-18 P'rolog: İsus - Buxaçuğoy Əyite

1:19-51 İsusı q'ulluği burqesun: K'unuk'bal

İoani şahidluğ saal İsusı samci şagirdxo

2:1-11:57 İsusen amdarxoynak' bi q'ulluğ

12:1-19:42 İsusı axırncı ğimxo

20:1-29 İsusı bəyinbaksun saal amdarxoynak' ak'esun

20:30-31 İoani girke məksəd

21:1-25 Ep'ilog: Q'onçuğoy Galileyina p'əmci kərəm ak'esun

Buxaçuğoy Əyit Amdare baks

¹ Burqesunast'a Əyit buney. Əyit Buxaçuğoxun sagalaney, Əyit Buxaçuxey.

² Şo burqesunast'a Buxaçuğoxun sagalaney.

³ Hər şeyə Şot'ine yaratmışı, yaranmışaki şeyurxoxun sal soğə Şosuz tene yaranmışaki.

⁴ Şo yəşəyişi orayiney, me yəşəyişal amdarxoy işiğey.

⁵ İşiğen bayinq'luğa s'alest'a, bayinq'luğen şot'o bəc'ürpes tene baki.

⁶ Buxaçuğoy tərəfəxun yaq'abaki sa amdare hari, şot'ay s'i İoaney. *

⁷ Şo şahidluğbseynak'e harey ki, işiği barada şahidluğbane, bütüm amdarxonal me şahidluğa ibaki və bakat'un.

⁸ Şo iç işiğ teney, ama işiği barada şahidluğbseynak'e harey.

⁹ T'e işiğ seri işiğey, şo dünyəne harit'oğoy hər sunt'u işiğlune bsay.

¹⁰ Şo dünyənəney, dünyənə Şot'ine yaratmışı, ama dünyənən Şot'o tene çalxi.

¹¹ Şo İzt'oğoy t'öğöle hari, ama İzt'oğon İçu tet'un q'abulbi.

¹² Ama Şot'in İçu q'abulbi İz s'iya vėbakit'oğə bitova Buxaçuğoy əylux baksuni ext'iyərə tadi.

¹³ Şorox nə sa amdari əsiləxun, nə bədəni nəəl insani çuresunen tet'un baki, ama Buxaçuğoxunt'un baki.

¹⁴ Əyit Amdar baki beş aranene yəşəyişi. Yan Şot'ay kalaluğa q'a zora ayank'i. Şot'in mot'oğə İz Bavaxun Şot'ay tək sa Ğar baksunene haq'i. İzi eysunen Şot'in yax ük' bok'ospsuni q'a het'ay seri baksunane ak'est'i.

* **1:6 1:6** Mat'. 3:1-2; Mrk'. 1:4; Luk'. 3:1-2

15 İoanen Şot'ay barada şahidluğbi ost'aar pine: «"Zaxun oşa Eğalo zaxun üst'üne, şot'aynak' ki, zaxun bəş buney" pi, İz barada bez exlətp'i Amdar mone».

16 Yan bitot'in Şot'ay bakalt'uxun hayanq'i, Şot'in İz ük' bok'ospsunen yax bol xeyir-bərəkəte tadi.

17 Buxaçuğon İz k'anuna Moiseyaxune av-abakest'i, ük' bok'ospsuna q'a seri bakala yaq'a ak'est'una isə İsus Xrist'osane tapşurbi.

18 Buxaçuğə şuk'k'alən sal sa vədə tene ak'e, ama Bavay t'öğöl bakala tək sa Ğären Buxaçuğə yax çalxesedi.

İoan Xrist'os tene

(Mat'. 3:1-12; Mrk'. 1:1-8; Luk'. 3:1-18)

19 İudeyxoy kalat'oğon İoanaxun "hun şunu?" pi xavar haq'seynak' Yerusalexun bəyinşxo q'a leviğə şot'ay t'öğölt'un yaq'abi. T'e vədə İoanen şahidluğbi

20 düzə pi c'ap'tenebi, şot'in qay pine: «Zu Xrist'os tezu».

21 Şot'oğon İoanaxun xavart'un haq'i: «P'oy hun şunu? İlyanu?» İoanen "təə, şo tezu" pine. T'e vədə şot'oğon xavart'un haq'i: «Bərkə yan yaq'bəğala xavareçalnu?» İoanen "təə" coğabe tadi. †

22 Şot'oxun saal xavart'un haq'i: «P'oy hun şunu? Yax yaq'abit'oğə k'ə coğab taden? Vi barada k'ən pes bakon?»

† 1:21 1:21 K'an. 18:15,18; Mal. 4:5

23 İoanen İsayə xavareçali pi əyitmoğone coğab tadi:

«"Q'onçuğoy yaq'a düzbanan" pi ams'i oçala bayanbalt'ay səszu». †

24 T'e vədə bəzi yaq'abaki fariseyxon

25 İoanaxun xavart'un haq'i: «P'oy hun Xrist'os, İlya nəəl yan yaq'bəğala xavareçal tenusa, het'aynak'en xena badi k'unuk'bsa?»

26 İoanen şot'oğə coğabe tadi: «Zu xenenez k'unuk'bsa, ama ef arane vən nu çalxala sa Tano.

27 Şo zaxun oşa eğale. Zu şot'ay sal torok'ali bağa şadbsunal tez lafst'a».

28 Me əşurxo İordan oqe t'e soğə tərəf - Bet'anyina, İoanen xena badi k'unuk'bala galane bakey.

K'unuk'bal İoani şahidluğbsun

29 Əyc'indəri İoanen İsusı şot'ay t'öğöl eysuna ak'i pine: «Dünyəni günaxa İz loxol ext'ala Buxacığoy Q'uzi mone!

30 "Zaxun oşa Eğalo zaxun üst'üne, şot'aynak' ki, zaxun bəş buney" pi İz barada bez exlətp'i Amdar mone.

31 Zu şot'o tez çalxsay, ama şot'o İsraila çalxest'eynak'ez xenen k'unuk'bsa hari».

32 İoanen şahidluğbi pine: «Azk'i ki, Uruf göynuxun göyərçin k'inək' şiri şot'ay loxole çurpi.

33 Zu şot'o tez çalxsay, ama xenen k'unuk'bseynak' za Yaq'abit'in İçin za peney:

† 1:23 1:23 İsa. 40:3

"Uruf ši loxol síri manst'una ak'ayin, İvel Urufen k'unuk'baloS Şone".

³⁴ Zuval mot'o ak'i şahidluğezbsa ki, "Buxaçuğoy Ğar mone"».

İsusi samci şagirdxo

³⁵ Əyc'indəri İoan iz şagirdxoxun p'öğö iz t'öğöl p'urum t'et'iya çurpeney.

³⁶ Şot'in içoğoy t'öğölxun c'ovakala İsusa ak'i pine: «Bəğanan, Buxaçuğoy Q'uzi mone!»

³⁷ Me p'ə şagirdal şot'ay əyitə ibaki İsusi baç'anexunt'un taşi.

³⁸ İsusen fıırıpı İz baç'anexun eğalt'oğö ak'i şot'oğö pine: «Vəx k'ə lazım?» Şot'oğon İsusa pit'un: «Ravvi, Hun mayan manst'a?» ("Ravvi" "Məəlim" upsune.)

³⁹ İsusen şot'oğö pine: «Zaxun ekinan, ak'alnan». Şoroxal taşi İsusi maya manst'una at'unk'i, t'e ği vis'imci saadal şirik'əl * Şot'oxunt'un baki.

⁴⁰ İoanaxun ibaki İsusi baç'anexun taşi p'ə tanaxun soğö Simon P'et'eri viçi Andreyey.

⁴¹ Şot'in süft'ə taşi iz viçi Simona bəğəbi şot'o pine: «Yan Xrist'osa bəğəyanbi!» ("Xrist'os" "İləməsi, yəni c'ək'əsi amdar" upsune.)

⁴² Andreyen şot'o İsusi t'öğöle taşeri. İsusen Simoni loxol bəği pine: «Hun İoani ğar Simonnu,

Ş **1:33 1:33** *İvel Urufen k'unuk'balö - yəni İvel Urufen amdarxoy ük'ə təmizbalö* * **1:39 1:39** *vis'imci saad - həysət'in vədine bərezərə saadin bip'.*

ama K'efa k'aleğalnu». (K'efa isə grek'i muzin P'et'er, yəni je upsune.)

⁴³ Əyc'indəri İsus Galileyina taysune çureşi. Şot'in Filip'a bəğəbi şot'o pine: «Bezi baç'anexun eki».

⁴⁴ Filip'al, Andrey q'a P'et'er k'inək' Bet'sayda şəhərexuney.

⁴⁵ Filip'en Nat'anaila bəğəbi şot'o pine: «Moiseyi k'anuna sameşi, xavareçalxonal pi Amdara bəğəyanbi. Mo nazaret'lu İosifi ğar İsuse».

⁴⁶ Nat'anailen şot'o pine: «Nazaret'axun saat' sa şey c'eneğon ki?» Filip'en isə "eki, huncə ak'alnu" pine.

⁴⁷ İsusen Nat'anaili İçuç eysuna ak'i şot'ay barada metərə pi: «Mo iz ük'e bic'luğ nu bakala əsil sa israil lune».

⁴⁸ Nat'anailen "Hun za k'ən çalxsa?" pi Şot'oxun xavare haq'i. İsusen şot'o coğabe tadi: «Filip'en va k'alk'alt'uxun bəş va incilnə xodin oq'a ak'ezuy».

⁴⁹ Nat'anailen Şot'o pine: «Ravvi, Buxaçuğoy Ğar Hunnu, İsraili padçağ Hunnu!»

⁵⁰ İsusen pine: «Bezi va incilnə xodin oq'a azk'i upsuna görən Za və baki? Hun kot'oxunal kala şeyurxo ak'alnu».

⁵¹ Oşa p'urum şot'o pine: «Serina, serinaz vəx nex: göye qayesuna saal Buxaçuğoy angelxo Amdari Ğare t'öğöl laşi-siysuna ak'alnan». †

† **1:51 1:51** Burq. 28:12

2

İsusi xena fina tarast'un

¹ P'ə ği oşa Galileyin Gana ayize sa laşk'oye baki. İsusi Nana t'et'iyaney.

² İsusa q'a İz şagirdxoval laşk'oya k'alpet'uniy.

³ Fi çark'at'an İsusi Nanan İçu pine: «Mot'oğoy fi çark'ene».

⁴ İsusen pine: «Avazu, ay Nana, ama Bezi vaxt' hələ p'ap'itene».

⁵ İz Nanan q'ulluğçığoy pine: «Kot'in vəx k'ə uk'ayin, banan».

⁶ İudeyxoy içoğoy pakbsuni ədətə görə t'et'iya hər sunt'ay boş p'ə-xib met'rit' * xe p'aq'ala üq dənə jəne k'oyine buy.

⁷ İsusen q'ulluğçığoy pine: «K'oyiğoy xenen buybanan». Şot'oğonal k'oyiğoy jəmol şirik' buyt'unbi.

⁸ Oşa Şot'in saal pine: «İsə kot'oxun samal ext'i düvənbəyin t'əğöl taşanan». Şot'oğonal tat'unşeri.

⁹ Düvənbəyinen fina tarapi xene tadane bəği. Şot'in fine mayin baksuna tene avay, mot'o saycə xena eçeri q'ulluğçığoyne avay. Düvənbəyinen bəyə k'alpi

¹⁰ şot'o pine: «Bitot'in süft'ə şaat' fina, amdarxon üğit'uxun oşa isə keje finane eşt'a. Ama hun şaat' fina axıran efe».

* 2:6 2:6 P'ə-xib met'rit' - təxminən 100 lit'ir.

11 Hametər, İsusı Galileyin Gana ayize ak'est'i me samci möcüzəlü nişanen Şot'ay kalaluğa çoyele c'evk'i, İz şagirdxoval İçu vət'un baki.

12 Mot'oxun oşa Şo İz Nanaxun, viçimoğoxun saal şagirdxoxun sagala K'efernauma taşi sa hema ği t'et'iyane mandi. †

İsusı haq'i-toydalxo xrame məəlinexun şəp'esun

(*Mat'. 21:12-13; Mrk'. 11:15-17; Luk'. 19:45-46*)

13 İudeyxoy C'ovaksuni axsibay‡ İşalayınşəbaksay. İsusı Yerusalimane taşi.

14 Şot'in hari xrame məəline arak', eğel, göyərçin toydalxone ak'i, t'et'iya təngə badalbalxoval buney.

15 İsusen vijurxon sa tatar düzbi bütüm haq'i-toydalxo içoğoy eğel saal arak'xoxun sagala xramaxun şəp'əsi, təngə badalbalxoy ist'olxoval taradi təngöğə oq'ane şipi.

16 Şot'in göyərçin toydalxo pine: «Mot'oğə memiin ext'anən! Bezi Bavay k'oja bazaranan c'urevk'e!»

17 İz şagirdxonal İvel Şame boş bakala "vi k'oja çuresunen Za bok'osp'i-şik'ale" əyitə eyext'un badi. §

18 T'e vədə iudeyxoy kalat'oğon Şot'oxun xavart'un haq'i: «Mot'oğə bseynek' Vi ext'iyər baksuna yax mani möcüzəlü nişanxonən ak'est'es bəkon?»

† 2:12 2:12 Mat'. 4:13 ‡ 2:13 2:13 C'eys. 12:1-27 § 2:17 2:17 İvel məğ. 69:9

19 İsusen şot'oğö coğabe tadi: «Me xrama şarpanan, xib ğiin boş Zu kot'o tüzädən biq'oz».
*

20 T'e vədə iudeyxoy kalat'oğon pit'un: «Me xram q'ırx üq useni bele biq'eşe, hun isə kot'o xib ğiin biq'alnu?»

21 Ama İsusen "xram" uk'at'an İz bədənəxune əyitey.

22 İsus p'uribəyinbakit'uxun oşa şağirdxon Şot'ay me pi əyitmoğö eyext'un badi, İvel Şamurxo q'a İsusi pi əyitmoğö vət'unbaki.

23 İsusen C'ovaksuni axsibayi vədine Yerusalma bakat'an, Şot'in t'iya ak'est'i möcüzəlü nişanxo ak'it'oğoy gelo Şot'o vət'un baki.

24 Ama İsusen amdarxoy ük'e bakalt'oğö avabaksuna görə şot'oğö İz barada hər şeyə nexteney

25 şot'o görə ki, amdarxoy barada şinesa Şot'o exlətpsuna eht'iyəc buteney, axırı amdarxoy ük'exun c'ovakalt'oğö avaney.

3

İsusi q'a Nik'odimi exlät

1 Fariseyxoy arane Nik'odim s'iyen iudeyxoy kalat'oğoxun soğone buy.

2 Şo üşe İsusi t'öğöl hari pine: «Ravvi, avayan ki, Hun Buxaçuğon yaq'abi sa məəlimnu. Şot'aynak' ki, Buxaçuxsuz şuk'k'alen Vi ak'est'i möcüzəlü nişanxo ak'est'es batenekoy».

* 2:19 2:19 Mat'. 26:61; 27:40; Mrk'. 14:58; 15:29

³ İsusen şot'o coğabe tadi: «Serina, serinaz va nex: sal sa amdaren təzədən nanaxun nu bakayin, Buxaçuğoy padçağluğa çalxes tene bakon».

⁴ Nik'odimen Şot'oxun xavare haq'i: «Yəşlu sa amdar hetərə təzədən nanaxun bakes bakon? Şo p'əmci kərəm iz nanay tapane başi saal nanaxun bakes banekon ki?»

⁵ İsusen coğabe tadi: «Serina, serinaz va nex: amdaren xenaxun saal Urufaxun təzə yəşəyiş nu haq'ayin, *Buxaçuğoy padçağluğa bayes tene bakon.

⁶ Amdaraxun bakalo amdare, Urufaxun bakalo uruf.

⁷ Va Bezi "təzədən nanaxun bakalanan" up-suna mat ma manda.

⁸ Muşen iz çureğala galane fune, şot'ay səsə inbaksa, ama mayin hari maya taysuna ten avabaksa. Urufaxun təzə yəşəyiş haq'i amdaral metərə».

⁹ Nik'odimen "ke əşur hetərə bakes bakon?" pi xavare haq'i.

¹⁰ İsusen şot'o coğabe tadi: «Hun İsraila çalxeşi məəlimnu. Mot'oğə avatenu ki?

¹¹ Serina, serinaz va nex: yan beşi avabakalt'uyan exlətpsa, beşi ak'it'uyan şahidluğbsa, ama vən beşi şahidluğbsuna tenan q'abulbsa.

¹² Bezi me dünyənin əşurxoxun exlətp'it'oğə və tenansa, göynul bakala əşurxoxun exlətp'ayiz hetər və bakalnan?

* **3:5 3:5** - İsusen "xenaxun" uk'at'an k'unuk'baksunaxun, "Urufaxun" uk'at'an isə Buxaçuğə və amdarxoy ük' badalbaksunaxune əyitey.

13 Göynuxun síri Amdari Ğaraxun başq'a şuk'k'al göynul laşi tene, † saycə Amdari Ğare t'et'iya bake.

14 Moiseyen çöle dizik'ə ala ěqevk'i k'inək' ‡Amdari Ğaral Buxaçuğoy kiin ala ěqeşine buq'on ki,

15 Şot'o və bakala hər sunt'in həmişəluğ yəşəyiş haq'ane.

16 Şot'aynak' ki, Buxaçuğon dünyənə t'etərə çureşi ki, İz tək sa Ğarane tadi; tanedi ki, Şot'o və bakalo maq'an p'uri, ama həmişəluğ yəşəyişq'an haq'i.

17 Buxaçuğon İz Ğara me dünyəneynak' pis q'ərar c'evkseynak' təə, şot'o çark'est'eynak'e yaq'abi.

18 Şot'in İçu və bakalt'aynak' pis q'ərar tene c'evk'al, və nu bakalt'aynak' isə ene pis q'ərar tadeşene, şot'aynak' ki, şo Buxaçuğoy tək sa Ğara və tene baki.

19 Tadeşi q'ərareynak' səbəb mone baki: dünyəne İsus işiğ k'inək'e hari, ama amdaron bayinq'luğa işiğaxun gelet'un çureşi, şot'aynak' ki, içoğoy əməlxo şəre.

20 Pislug balt'in işiğa nifrətebon, iz əməlxo ak'maq'ansı pi işiği tərəf tene tağon.

21 Serina əməlbalo isə işiğane c'eğon ki, izi Buxaçuğoy s'iyal bi əməlxo ak'eğane.

K'unuk'bal İoani İsusı barada şahidluğbsun

† 3:13 3:13 Göynuxun síri - bəzi şamurxost'a "göynuxun síri, həysəəl göynul Bakalo". ‡ 3:14 3:14 Ams'i oç. 21:9

22 Kot'oxun oşa İsus q'a İz şagirdxo İudeyin oçalat'un taşi. İsus sa hema vaxt' şot'oğoxun t'et'iya mandi amdarxo xena badi k'unuk'ebsey.

23 İoanenal Salima İša bakala Aynonane xena badi k'unuk'ebsey, t'et'iya gele xenoy. Amdarxo hari xena başi k'unuk't'unbaksay.

24 (İoana hələ zindana tet'un badey.) §

25 Me vədine İoani şagirdxoy q'a q'erəz sa iudeyluni arane pak baksuni barada həcətə biti.

26 Şagirdxon İoani t'öğöl hari pit'un: «Ravvi, İordan oqe bəğ c'eğalaç tərəf vaxun sagala baki amdar vi eyexe? Hun Şot'ay barada şahidluğənbey. Mone, Şot'inal k'unuk'ebsey, bitoval Şot'ay t'öğölə taysa».

27 İoanen coğabe tadi: «Amdara Buxaçuğoxun nu tadeğayin, şot'in hik'k'al bes tene bakon.

28 Bezi "Zu Xrist'os tezu, ama Şot'oxun bəşez yaq'abake" pi me əyitə vən şahidnan. *

29 Bin şiyasa, bəy şone. Ama bəye yaq'a bəği ümüx-səsəl bakala xaşp'anal bəye səsə ibakat'an gele müqe baksa. Bezi həysət'in müqluğal hametərə bex c'eysa.

30 Şo kala, zu isə mis'ik' bakalazu».

31 Göynuxun Eğalo bitot'uxun üst'üne. Oçali çoyexun bakalo isə oçali çoyel bakalane, hamal me dünyəni amdar k'inək' exlətp'alane. Ama göynuxun Eğalo bitot'uxun üst'üne.

32 Şot'in k'ə ak'i-ibakenesa, şot'oğoy baradane şahidluğəbon, ama Şot'ay şahidluğa şuk'k'alən tene q'abulbsa.

§ 3:24 3:24 Mat'. 14:3; Mrk'. 6:17; Luk'. 3:19 * 3:28 3:28 İoan. 1:20

33 T'e şahidluğa q'abulbala amdaren isə Buxaçuğoy seri baksuna təst'igəbsa.

34 Buxaçuğon yaq'abi Amdaren Buxaçuğoy əyitəne nex, Buxaçuğonal İz Urufa Şot'o bol-bole tast'a.

35 Bavan İz Ğara çuresa, hər şeyə Şot'ay kiyele tadi. †

36 Ğara və bakalt'in həmişəluğ yəşəyinşə haq'i baksa, Ğara t'öǝxbalt'in isə yəşəyinş tene ak'al, şot'aynak' ki, Buxaçuğoy əcuğ şot'ay loxole manst'a.

4

İsus q'a samariyalu çuux

1 Fariseyxon İsusi İoanaxun gele şagird girb-suni saal şot'oğə xena badi k'unuk'bsuni barada it'unbaki.

2 (İsusen İçin təə, İz şagirdxont'un k'unuk'bsay).

3 İsusen mot'o avabakala k'inək' İudeyinxun c'eri Galileyinane qaybaki.

4 Şo Samarinaxun c'ovakalaney.

5 İsus İak'oven iz ğar İosifa tadi oçala İša bakala Samariin Sixar s'iyen şəhərene hari. *

6 İak'ovi xene kəriz t'et'iyaney. Yaq'en İsusa mandak'bsuna görə Şo t'e xene kərizi t'öǝl çurepi. Ūqūmci saadey. †

† 3:35 3:35 Mat'. 11:27; Luk'. 10:22 * 4:5 4:5 Burq. 33:19; Yeş. 24:32 † 4:6 4:6 Ūqūmci saad - həysət'in vaxt'en bərezərə saadi p'as'se.

7 Samariyalu sa çuux kərizəxun xe c'evk'sane hari. İsusen şot'o pine: «Za ũğseynak' xe tandon?»

8 (İz şagirdxo ukun haq'seynak' şəhəret'un taşey.)

9 Samariyalu çuğon şot'o pine: «Hun sa iudeynu, zu isə sa samariyalu çuux. Hun hetəren zaxun xe çureşes bakon?» (İudeyxon samariyaluğoy əşp'est'ala q'ava əşp'estet'unst'ay.) ‡

10 İsusen şot'o coğabe tadi: «Əgər hun Buxaçuğon tadi paya saal vaxun xe çureğalo şu baksuna avabakayin, hunen şot'oxun xe çureğon, şot'inal va yəşəyinşest'ala xene tandon». §

11 Çuğon şot'o pine: «Bezi ağa, xe c'evkseynak' sa q'av tevax bu, kərizəl bəğğəloye. P'oy t'e yəşəyinşest'ala xena mayin c'evk'alnu?»

12 Me kərizə yax beş bava İak'ovene tade. Kot'oxun için, iz ğarmoğon, iz beligon xet'un ũğə. Hun şot'oxunal üst'ünnu ki?»

13 İsusen şot'o coğabe tadi: «Me xenaxun ũğəlo saal xeneza bakale,

14 ama Zu tadala xenaxun şiin ũğəyin, sal sa vədə xeneza tene bakal. Zu tadala xe şot'ay boş həmişəluğ yəşəyinşest'ala sa xene orayin bakale».

15 Çuğon şot'o pine: «Bezi ağa, t'e xenaxun za tada ki, zu sal sa vədə xeneza ma bakaz, saal xe c'evkseynak' memiya ma eğaz».

‡ 4:9 4:9 Ezz. 4:1-5; Neh. 4:1-2 § 4:10 4:10 İoan. 7:38

16 İsusen çuğo pine: «Taki vi işq'ara k'alpa qaybaka miya».

17 Çuğon Şot'o "Bezi işq'ar butene" pine. İsusen şot'o pine: «Vi işq'ar nu baksuna düzen pi,

18 şot'aynak' ki, vi qo işq'are bake, həysə vaxun yəşəyinşaloval vi işq'ar tene, hun kot'o düzen pi».

19 Çuğon metərə pi: «Bezi ağa, azaksa ki, Hun xavareçalnu.

20 Beşi bavoğon-kalboğon me buruğot'un bul k'os'bsay, ama vən iudeyxon nexnan ki, bul k'os'bseynek' sa ga bunesa, şoval Yerusalime».

21 İsusen şot'o pine: «Za vëbaka, t'etər sa vədəne eysa ki, Bava nə me buruğo, nəəl Yerusalima bul k'os'bsun tene lazım bakal.

22 Vən tenan ava het'unan bul k'os'bsa, yan isə avayan het'uyan bul k'os'bsa, şot'aynak' ki, çark'esun iudeyxoxune.

23 Ama t'e vədə enesa, şo ene harene ki, həgigi bul k'os'balxon Bava urufen saal ük'en bul k'os'balt'un. Axırı Bavanal İçeynak' metər bul k'os'balxone qəvesa.

24 Buxaçux İç Urufe, İçu bul k'os'balxonal urufen q'a ük'en bul k'os'balat'un».

25 Çuğon Şot'o pine: «Avazu ki, "Xrist'os" uk'ala c'ək'eşi * sa Tan eğale. Şo eğat'an yax hər şeyə avabakest'ale».

26 İsusen şot'o pine: «Vaxun əyitk'alo Şone, Zu Şozu».

* 4:25 4:25 c'ək'eşi - yəni, c'əyin ləhəməşi c'ək'eşi amdar

27 Me arane İsusı şagirdxo hart'un, Şot'ay sa çuğoxun exlətpsuna ak'i məət'təlt'un mandi, ama şuk'k'alən "k'ən çuresay?" nəəl "het'aynak'en ke çuğoxun exlətpsa?" pi tene xavar haq'i.

28 Çuğon isə xene gamata oq'a laxi şəhərene qaybaki. Şot'in amdarxo pine:

29 «Ekinan, zu biq'i əşurxo bitova za exlətp'i Amdara ak'anan. Bərkə beşi yaq' bəğala Xrist'os Şone?»

30 Amdarxoval şəhərexun c'eri İsusı t'öğölt'un hari.

31 Me arane şagirdxon Şot'o xoyinšt'unbsay: «Ravvi, sa şey uka».

32 Ama İsusen şot'oğə pine: «Zast'a t'etər sa ukune bu ki, vən şot'oxun xavarsuznan».

33 T'e vədə şagirdxon "bərkə şinesa Kot'aynak' ukun eçerene?" pi sun-sunaxun xavart'un haq'i.

34 İsusen şot'oğə pine: «Za Yaq'abit'ay çureğalt'u əməlbsun, Şot'ay əşlə tamambsun Zaynak' ukun k'inək'e.

35 Vən "exeynak' hələ bip' xəşə mande" tenan nex? Zu isə vəx nexzu ki, ef pulmoğə qaypi q'oruğa bəğanan: əkin ene neşum bakene, exp'ala vədəne. †

36 Mone, exp'alən iz zəhməti haq'q'al exest'a, həmişəluğ yəşəyinşeynak' məhsulal topebsa. Hametər, ham bit'alo, ham exp'alo sagala müqt'unbaksə.

37 Metərлуğən, "sunt'in binet'on, t'e sunt'in exebon" əyit hari düze c'eysə.

† 4:35 4:35 Mat'. 9:37-38; Luk'. 10:2

38 Zu vëx iz loxol vën zəhmət nu zapi sa məhsula exbsaz yaq'abe. Q'erəzt'oğont'un zəhmət zapi, vën isə şot'oğoy zəhməti baranan şərik baki».

Samariyaluğoy gelet'ay İsusə və baksun

39 T'e şəhərexun bakala samariyaluğoxun gelo "bezi biq'i bütüm əşurxo za exlətebi" pi şahidluğbala çuğoy əyitə görə İsusə vəne baki.

40 Şot'aynak'al samariyaluyox İsusə t'öğöl hari Şot'o xoyinšt'unbi ki, içoğoy t'öğölq'an mandı. İsusə p'ə ği t'et'iyane mandı.

41 İsusən İçin şot'oğoxun exlətpsuna görə lap gele amdare Şot'o və baki.

42 Şot'oğon çuğə next'unıy: «Ene tək vi əyiten teyan və baksə, ene yanal beşi ümüğon ibaki avayanbaki ki, həgigiyal, dünyənə Çark'est'al Mone».

Padçağeynak' əşp'ala amdari ğare q'olaybaksun

43 İsus p'ə ğinaxun oşa t'et'iin c'eri Galileyin tərəf yaq'ane baft'i.

44 İsusən İçin sa vədə xavareçali iz yurdnu hörmət nu baksuni barada peney. †

45 Ama Galileyinə eğat'an galileyaluğon Şot'o saat't'un q'abulbi, şot'aynak' ki, şot'oğonal axsi-bayı vədine Yerusəlima hari Şot'in t'et'iyə bi hər şeyə ak'et'unıy. §

46 Hametər, İsus p'urum mot'oxun bəş İzi xena fina taradi gala, Galileyin Gana ayizene hari.

† 4:44 4:44 Mat'. 13:57; Mrk'. 6:4; Luk'. 4:24 § 4:45 4:45 İoan. 2:23

Me ayize padçağeynak' əşp'ala sa amdare buy. Şot'ay ğar K'efernauma azari bask'enedey.

47 Me amdar İsusi İudeyinaxun Galileyina eysuna ibakat'an Şot'ay t'öğöle hari. Şot'oxun xoyinşebi ki, hari iz ğara q'olaybane, şot'aynak' ki, iz ğar elmoğoy loxoley.

48 İsusen şot'o pine: «Vən müt'lək' möcüzəlü nişanxo ak'ınan buq'on ki, vəst'a vėluğ bakane!»

49 Padçağeynak' əşp'ala amdaren isə İsusə pine: «Bez ağa, hələ ki bez ğar p'uritene, tağen!»

50 İsusen şot'o pine: «Taki k'oya, vi ğar yəşəyinşale». T'e amdaral İsusi əyitə vėbaki taneşi.

51 Şo hələ k'oya tene p'ap'ey, iz k'ulurxon hari içü iz ğare q'olaybaksunat'un xavar tadi.

52 Şot'in k'ulurxoxun iz ğare şaat' baksuni vaxt'ane xavar haq'i, şot'oğonal pit'un: «Nəyni vüğümci saadast'ane * iz q'ızdırma şiri».

53 Bavanal q'amişe baki ki, mo İsusen içü "vi ğar yəşəyinşale" pi vədinene bake. Hametər, şo içal, dirist' iz külfətəl İsusə vət'un baki.

54 Mo İsusi İudeyinaxun Galileyina harit'uxun oşa ak'est'i p'əmci möcüzəlü nişaney.

5

Hovuzi t'öğöl bakala azarin q'olaybaksun

1 Mot'oxun samal vədə oşa İsus Yerusalisa, iudeyxoy sa axsibayane taşi.

* 4:52 4:52 *Vüğümci saad* - həysət'in vaxt'en berezərə saad sa.

2 T'iya Eğeli darvazin t'öğöl, iz hërrëmine qo seyvan bakala, əbraniğoy muzin Bet'zada uk'ala sa hovuze buy.

3-4 Şot'ay qo seyvaneyal gele azariyoxe bask'ey: k'aç'i, axsağ saal p'araliçen duği amdarxo. *

5 T'et'iya otuz muğ usenin azari bakala sa amdare buy.

6 İsusen me amdari basksuna ak'i, hamal şot'ay gele vaxt'axun azari baksuna avabaki şot'oxun xavare haq'i: «Q'olaybaksun çurensa?»

7 Azarinen İsusa coğabe tadi: «Bez ağa, bezi t'öğöl sa amdar tene bu ki, xene galgalk'ala vëdine za hovuzada badane. Zu p'ap'amin q'erëzo zaxun bësh t'et'iya banesa».

8 İsusen şot'o pine: «Hayza, vi döşəyə ext'a, tarapa!»

9 T'e amdaral hat'e saad q'olayebaki, iz döşəyə ext'i taranepi.

T'e ği Şamat' ğiney.

10 Kot'o görəl iudeyxoy kalat'oğon q'olaybaki amdara pit'un: «Ğe Şamat' ğine, döşəyə taşt'un va q'adağane». †

11 T'e amdaren şot'oğo coğabe tadi: «Za q'olaybi Amdaren za "döşəyə ext'a, tarapa" pine».

* 5:3-4 5:3-4 - bəzi şamurxost'a: bask'ey saal xene galpsuni yaq'at'un bəğsay. 4 Şot'aynak' ki, Q'onçuğoy sa angelen arane hovuzi boş başi xena galgalest'ay. Xene galgalpsunaxun oşa t'et'iya bağala samci amdar, hetər azari balkayin q'olayebaksay.

† 5:10 5:10 Neh. 13:19; Yer. 17:21

12 Şot'oxun xavart'un haq'i: «P'oy va "ext'a, tarapa" pi amdar şuva?»

13 Ama q'olaybaki amdaren Şot'ay şu baksuna tene away, şot'aynak' ki, İsus t'et'iya bakala camaati arane açeney.

14 Samal oşa İsusen xrama t'e amdara bəğəbi pine: «Bəğa, hun q'olayenbaki, saal günax əş ma biq'a ki, vi bel ene pis əş maq'an hari».

15 Q'olaybaki işq'arenal taşi içü q'olaybi t'e Amdari İsus baksuna iudeyxoy kalat'oğö av-abakesedi.

16 Mot'oxun oşa iudeyxoy kalorox İsusa biq'suni loxolt'un biti, şot'aynak' ki, me əşurxo Şamat' ğinene bsay.

17 Ama İsusen şot'oğö pine: «Bezi Bavan ğeyin ğinal şirik' əşebşa, Zuval əşezbşa».

18 Metərluğen, iudeyxoy kalorox İsusa be-
psuni loxol samalal gelet'un biti, şot'aynak'
ki, İsusen saycə Şamat' ğina tene pozmişey,
hamal Buxaçuğoy İz Bava baksuna upsunen İçü
Buxaçuğoxun barabare hesabbsay.

İsusa tadeşi ext'iyəri İz Bavaxun baksun

19 Ama İsusen şot'oğö pine: «Serina, serinaz vəx nex: Ğaren İz Bavay k'ə bsuna nu ak'ayin, İçuxun sa şey tene bon. İz Bavan k'ə bayin, Ğarenal şot'one bsa.

20 Şot'aynak' ki, Bavan İz Ğara çuresa, İçin bala hər şeyə şot'o ak'esest'a. Bavan kot'oxunal kala əşurxo ak'est'ale, vənal mat mandalnan.

21 Bavan p'urit'oğo bëyinbi şot'oğo yəşəyiñş tadi k'inək' Ğarenal İçin çureğalt'oğo yəşəyiñşe tast'a.

22 Bavan şuk'k'ala divantenebsa, ama divanb-suni ext'iyərə İz Ğarane tade ki,

23 bitot'in Bava hörmətbala k'inək' İz Ğaral hörməttq'anbi. İz Ğara hörmətnubalt'in Şot'o yaq'abi Baval hörməttenebsa.

24 Serina, serinaz vəx nex: Bezi pit'oğo ümüxlaxi Za Yaq'abit'u və amdareynak' həmişəluğ yəşəyiñşe bu. Şo pis q'əraren tene divanbakal, şot'aynak' ki, şo ene bisunaxun yəşəyiñşə c'ovaneki.

25 Serina, serinaz vəx nex: iz vədə enesa, şo ene hari p'ap'ene; p'urit'oğon Buxaçuğoy Ğare səsə ibakalt'un, ibakiyoroxal yəşəyiñşalt'un.

26 Şot'aynak' ki, Bavay İçust'a yəşəyiñş bakala k'inək' İz Ğaral İçust'a yəşəyiñş baksune tadi.

27 Divanbsuni ext'iyərəl Şot'one tadi, şot'aynak' ki, Şo Amdari Ğare.

28 Mot'o mat ma mandanan, şot'aynak' ki, t'etər sa vədəne eysa ki, gərəmzoğo bask'iyorox bito Şot'ay səsə ibaki

29 gərəmzoğoxun c'eğalt'un. Saat'luğ biy-orox yəşəyiñşbseynek' bëyinbakalt'un, pislüğ biyoroş isə divanbaki pis q'ərər haq'seynak' bëyinbakalt'un. †

30 Zu Bez ext'iyərən hik'k'al bes batezkon. Bavan Za pi k'inək'ez divanbsa, Bezi c'evk'ala q'ərəral düzgüne, şot'aynak' ki, Bezi çureğalt'u tez bsa, Za Yaq'abit'ay çureğalt'uz bsa.

† 5:29 5:29 Dan. 12:2

İsusi barada bakala şahidluğ

³¹ Əgər Zu Bezi barada şahidluğbayız, Bezi şahidluğ seri tene bakan.

³² Ama Bezi barada şahidluğbalo q'erəzone. Şot'ay şahidluği seri baksunal avazu.

³³ Vən İoani t'öğöl amdarnan yaq'abi, şot'ay bi şahidluğal serine. §

³⁴ Bezi amdarxoy şahidluğa eht'iyəc butene, mot'oğə saycə ef çark'eseynak'ez nex.

³⁵ İoan bok'ala saal işiğ sakala sa çirağ k'inək'ey, vənəl samal vədə şot'ay işiğa müq baksunnan çureşi.

³⁶ Ama Zast'a İoani Bezi barada bi şahidluğaxun üst'ün şahidluğe bu. Bezi Bavan Za tapşurbi əsurxo bex p'ap'espseynak' Bezi bala me əsurxon içan Bez barada şahidluğebşa. Şot'oğon Bezi Bavay tərəfəxun yaq'abaksunane ak'est'a.

³⁷ Za yaq'abala Bavan İçinal Bezi barada şahidluğebşa. Vən sal sa vədə şot'ay səsə tenan ibake, İçuval tenan ak'e. *

³⁸ Şot'ay əyitəl vəst'a tene yəşəyinşbsa, şot'aynak' ki, Şot'in yaq'abi Amdara tenan vë.

³⁹ Vən İvel Şamurxo diggətlü k'alpi fikirnanbsa ki, şot'oğon vəx həmişəluğ yəşəyinş tadale. Ama İvel Şamurxonal Bezi baradat'un şahidluğbşa.

⁴⁰ Vən isə yəşəyinş haq'seynak' Bez baç'anexun eysun tenan çuresa.

⁴¹ Amdarxoy tərəifə Bezi eht'iyəc butezax.

§ 5:33 5:33 İoan. 1:19-27; 3:27-30 * 5:37 5:37 Mat'. 3:17; Mrk'. 1:11; Luk'. 3:22

⁴² Ama vëx çalezxsa: vëst'a Buxaçuğo çuresun butene.

⁴³ Zu Bavay s'iyenez hare, vën isə Za q'abulenanbsa. Ama soğo hayzeri iz s'iyen eğayin, şot'o q'abulnanbon.

⁴⁴ Vën amdarxoxun eğala tərifənan qəvesa, tək bakala Buxaçuğoxun eğala tərifə təə. Şot'o görəl Buxaçuğo bakala vëluğ vëxun əxile!

⁴⁵ Fikirmabanan ki, Zu vëx Bavay bəş taxsırkər booz. Vëx taxsırkər balo ef umudbakala Moiseye.

⁴⁶ Əgər vën Moiseya vëbakinaniy, Zaal vënanbakoy, şot'aynak' ki, şot'in Bez baradane şampe.

⁴⁷ Ama şot'ay şampit'oğo tenan vëbaksasa, Bezi əyitmoğo hetər vëbakalnan?»

6

*İsusı qo hazar tanaxun gele amdara ukest'un
(Mat'. 14:13-21; Mrk'. 6:30-44; Luk'. 9:10-17)*

¹ Mot'oxun oşa İsus Galileya göle t'e soğo tərəfe c'ovaki. T'e göle s'iya T'iberiyal next'uniy.

² Şot'ay baç'anexun gele camaate taysay, şot'aynak' ki, Şot'in azariğo q'olaybsunen ak'est'ala möcüzəlü nişanxo at'unksay.

³ İsus burux gala laşi İz şagirdxoxun sagala areşi.

⁴ İudeyxoy C'ovaksuni axsibay*
İşalayinşebaksay.

* 6:4 6:4 C'eys. 12:1-27

5 İsusen gele camaati İz t'öğöl eysuna ak'i Filip'a pine: «İsə şum mayin haq'en ki, me amdarxo uk'est'en?»

6 Me əyitmoğo şot'o yoxlayınşbseynak'e pi, şot'aynak' ki, İçin k'ə baleysa avaney.

7 Filip'en Şot'o coğabe tadi: «Kot'oğoynak' p'əbaç dinarluğ † şumal haq'ayin, hərt'u sa k'ot'or tene koft'on!»

8 T'e vədə şagirdxoxun soğo bakala Simon P'et'eri viçi Andreyen Şot'o pine:

9 «Memiya sa ğar əyeləst'a qo dənə mis'ik' muye şum saal p'ə dənə çəline bu, ama meq'ədər amdareynak' ko hik'ə ki?»

10 İsusen pine: «Camaata oq'a arşevk'anan». T'e gala boçu one buy, camaatal areşi. Miya bakala işq'arxoy say saycə qo hazar tana işaney.

11 Oşa İsusen şuma ext'i şükərbala afırnal bit'uxun oşa şot'o arşit'oğone paybi. Çəlinəl ext'i hak'etərə bi. Bit'ot'in iz çureğala hama exedi.

12 Amdarxon kəyi-boşit'uxun oşa İsusen şagirdxo pine: «Avuzin mandı k'ot'orxo girbanan ki, hik'k'al maq'an zaybaki».

13 Şot'oğon girt'unbi, qo muye şuma kəyit'oğoy bəşt'an mandı k'ot'orxonal p'as's'e zənbilt'un buybi.

14 T'e vədine İsusen ak'est'i me möcüzəlü nişana ak'ala amdarxon pit'un: «Seriya, dünyəne eğala xavareçal Mone!»

† 6:7 6:7 p'əbaç dinarluğ - sa dinar fəəlin sa ğiluğ maaşa barabarey.

15 İsusen avaney ki, amdarxon İçu zoren padçağ laxsunt'un çuresa, şot'o görəl p'urum savsa buruğone laşi.

İsusi xene çoyelxun taysun
(*Mat'. 14:22-33; Mrk'. 6:45-52*)

16 Biyəbakat'an İsusi şagirdxo göle t'öğöl şiri

17 sa lodk'inat'un laşi. Ene bayinq'ey, ama İsus hələ şot'oğoy t'öğöl tene harey. Şoroxal göle t'e tərəf bakala K'efernaum şəhəret'un taşi.

18 Ost'aar muşe buy, göle çoyelal ləpoğone duğsay.

19 Şagirdxon avar zapi saq'o qo, otuz st'adi † taşit'uxun oşa at'unk'i ki, İsus göle çoyelxune ləngbsun eysa, Şo lodk'inane İşalayınşaksay. Şot'oğö q'iyen haneq'i,

20 ama İsusen şot'oğö "Zuzu, q'ımabanan" pine.

21 T'e vədə şagirdxon Şot'o lodk'inat'un laçuvk'i. Lodk'al hat'e saad içoğoy tağala gala p'anep'i.

22 Əyc'indəri göle t'e soğö tərəf mandi camaati eyex bafedi ki, t'et'iya tək sa lodk'ane bake, İsus isə şagirdxoxun t'e lodk'ina laşi teney, şagirdxo İçsuzt'un taşey.

23 Me vədə T'iberinaxun sa hema lodk'al hari Q'onçuğon şükürbala afırına pit'uxun oşa ukun kəyi gala İşa çurepi.

24 Camaaten nə İsusi, nə şagirdxoy t'et'iya nu baksuna ak'i t'e lodk'oğö laşi İsusa qəveseynak' K'efernaumat'un taşi.

† 6:19 6:19 Saq'o qo, otuz st'adi 5-6 k'm.

İsus yəşəyinşest'ala şume

²⁵ Şot'oğon İsusə göle t'e soğo tərəf bəğğəbi şot'oxun "Ravvi, memiya hevədən hari?" pi xavart'un haq'i.

²⁶ İsusen şot'oğo coğabe tadi: «Serina, serinaz vəx nex: möcüzəlü nişanxo q'amışakenan pi təə, şum kəyi boşenan pinan Za qəvesa.

²⁷ Ama c'ovaki-tağala ukuneynak' təə, həmişəluğ yəşəyinşest'ala ukuneynak' çalışakanan, şot'o vəx Amdari Ğaren tadale. Şot'aynak' ki, Bava-Buxaçuğon Şot'o İz təst'igbala peçatane duğe».

²⁸ Şot'oğon İsusaxun xavart'un haq'i: «Yan k'ə ben ki, beşi biq'ala əşurxo Buxaçuğoy piyes saat'q'an ak'eşi?»

²⁹ İsusen şot'oğo coğabe tadi: «Buxaçuğon vəxun sa şeye çuresa: efi Şot'in Yaq'abit'u və baksun».

³⁰ Şot'oğon İsusə pit'un: «Yax mani möcüzəlü nişanen ak'est'es bakon ki, yan va və bakayan? K'ə besen bakon?

³¹ Bəğa, beşi bavoğon-kalboğon ams'i oçala mannat'un kəye. Me barada İvel Şame boşal bune: "Şot'oğoy ukun bakseynak' göynuxun şume tadi". Ş

³² T'e vədə İsusen şot'oğo pine: «Serina, serinaz vəx nex: vəx göynuxun şum tadiyo Moisey teney, göynuxun seri şuma vəx tadalo Bezi Bavane.

33 Şot'aynak' ki, Buxaçuğoy şum göynuxun şiri, me dünyənə yəşəyiş Tadalone».

34 Şot'o pit'un: «Ağa, Hun yax me şuma həmişə tada».

35 İsusen şot'oğö pine: «Zu - yəşəyişest'ala şumzu. Bezi t'öğöl eğalo sal sa vədə busa tene bakal, Za vë bakalo sal sa vədə xeneza tene bakal.

36 Ama vëx pi k'inək', Za ak'iyal bakaynan, Za vë tenan.

37 Bavan Za tadiyoroş bito Bezi t'öğöl eğale, Bezi t'öğöl eğalt'ual sal sa vədə şəptezğon.

38 Axırı Zu göynuxun Bez çureğalt'u bsey-nak' tez şire, Za Yaq'abit'ay çureğalt'u bex p'ap'espseynak'ez göynuxun şire.

39 Za Yaq'abit'ay çureğalo isə şone ki, Za tadt'ogoxun sal sunt'u nu açesp'i şot'oğö axırnci ğine bëyinbaz.

40 Şot'aynak' ki, Bezi Bavay çureğalo Ğara ak'i Şot'o vëluğ bakala hər sa amdaren həmişəluğ yəşəyiş haq'sune, Zuval şot'o axırnci ğine bëyinboz».

41 İsusen metər pit'uxun oşa iudeyxon İsusi "göynuxun şiri şum Zuzu" əyitin loxol əcuğon biq'i

42 pit'un: «Mo beşi çalxala İosifi ğar İsus tene ki? Axırı yan kot'ay nana-bava çalyanxxa. Həysə hetərə baksa ki, "göynuxunez şire" nexə?»

43 İsusen şot'oğö coğabe tadi: «T'ot'opsuna efanan!

44 Za yaq'abi Bavan şunesa Zaç nu bayin, şo Bezi t'öğöl eyes tene bakon. Zuval Bezi t'öğöl eğalt'u axırncı ğine bëyinboz.

45 Xavareçalxoy girkurxoy boş şameşene: "Şot'oğö bitova Buxaçuğon zombale". * Bavaxun ibaki zombakiyone Bezi t'öğöl eysa.

46 Düze, Buxaçuğoy t'öğölxun Harit'uxun başq'a Bava şuk'k'alen tene ak'e, saycə Şot'ine Bava ak'e.

47 Serina, serinaz vëx nex: Za vë bakalt'ay həmişəluğ yəşəyinşə bu.

48 Zu - yəşəyinşest'ala şumzu.

49 Ef bavoğon-kalboğon çöle mannat'un kəye, ama p'uret'un.

50 Mo isə göynuxun şığala t'etər sa şume ki, şot'o ukalo sal sa vədə tene biyal.

51 Zu - göynuxun şiri yəşəyinşest'ala şumzu. Me şumaxun ukalo həmişəluğ yəşəyinşəle. Zu tadala şum Bezi bədəne. Zu şot'o me dünyəni yəşəyinşeynak'ez tast'a».

52 İsusen metər pit'uxun oşa iudeyxoy arane həcətə baki: «Me amdaren ukseynak' İz bədənə yax hetərə tades bakon?»

53 T'e vədə İsusen şot'oğö pine: «Serina, serinaz vëx nex: Amdarı Ğare bədənəxun nu kəyi, iz p'iyaxun nu üğəynan, vəst'a yəşəyinş tene bakal.

54 Bezi bədənəxun kəyi Bez p'iyaxun üğəlt'in həmişəluğ yəşəyinş haq'ale, Zuval şot'o axırncı ğine bëyinboz.

* 6:45 6:45 İsa. 54:13

55 Şot'aynak' ki, Bezi bədən seri ukune, p'iyal seri ũğũne.

56 Bezi bədənəxun kəyi, Bez p'iyaxun ũğũlo Zast'ane manst'a, Zuval şot'ost'az manst'a.

57 Dirist' bakala Bavan Za yaq'abi, Zuval Bavay sələməten yəşəyişala k'inək' Bez bədənəxun ukaloval Bezi sələməten yəşəyişale.

58 Göynuxun şiri şum mone, mo ef bavoğon-kalboğon kəyi şumaxun tene. Şorox p'uret'un, ama me şuma ukalo həmişəluğ yəşəyişale».

59 İsusen me əyitmoğo K'efernauma bakala sinagoga zombat'ane pi.

Şagirdxoy gelet'ay İsusaxun cöybaksun

60 Şagirdxoy gelet'in me əyitmoğo ibakat'an pit'un: «Mo hetər sa zombsune? Kot'o şina q'amışakes bakon?»

61 Ama İsusen şagirdxoy İz pit'oğo görə t'ot'opsuna avaney. Şot'in pine: «Bezi əyitmux vəx lafest'a?

62 P'oy Amdari Ğare İz süft'in baki gala eşesuna ak'aynan, k'ənan bon?

63 Yəşəyiş tadalo Urufe, amdar memiya acıze. Bezi vəx pi əyitmoğost'a yəşəyişest'ala Urufe bu.

64 Ama ef arane nu vė bakalxoval bune». (İsusen vė nu bakalxoy saal Şot'o xəyanətbala amdari şu baksuna süft'inəxun avaney.)

65 İsusen saal pine: «Kot'o görəz vəx pi ki, əgər Bavan sunt'u Zaç nu bayin, şo Bezi t'öğöl eyes tene bakon».

66 Kot'oxun oşa şagirdxoy gelo İsusə boseri ene Şot'ay baç'anəxun tet'un taşi.

67 T'e vədə İsusen İz p'as's'e şagirdaxun xavare haq'i: «Bərkə vənal Za bosı taysunnan çuresa?»

68 Simon P'et'eren İsusa coğabe tadi: «Ay Q'onçux, yan q'erəz şı t'öğölyan tağon? Həmişəluğ yəşəyinşest'ala əyitmux Vast'ane.

69 Yanal vəyan hamal avayan ki, Buxaçuğoy İvel Bakalo † Hunnu». ‡

70 İsusen şot'oğö pine: «Vəx - me p'as's'e şagirdal Zu tez c'ək'p'e ki? Ama p'urumal vəxun soğö iblise!»

71 İsusen me əyitmoğö Simon İsk'ariot'i ğar İuday baradane pi, şot'aynak' ki, şo p'as's'e şagirdaxun soğö baalkayın, İsusa xəyanət'baley.

7

İsusi viçimoğoy İçu nu və baksun

1 Kot'oxun oşa İsus Galileyinane taraney. İudeyina isə tene taysay, şot'aynak' ki, iudeyxoy kalat'oğon Şot'o bəspseynek' yaq't'un qəvesay.

2 İudeyxoy Pace axsıbay İşalayınşebaksay. *

3 İz viçimoğon İsusa pit'un: «Memiin c'eri İudeyina taki ki, Vi şagirdxonal Vi biq'ala əşurxo ak'eq'at'un.

† **6:69 6:69** *Buxaçuğoy İvel Bakalo* - Xrist'os, Dirist' bakala Buxaçuğoy Ğar. ‡ **6:69 6:69** Mat'. 16:16; Mrk'. 8:29; Luk'. 9:20

* **7:2 7:2** ▢braniğoy axsıbay. Amdarxo bare vədine içoğoynak' q'oruğxo ga düzbi t'iyat'un manst'ay. Lev. 23:34; K'an. 16:13

4 Axırı İçu çalxest'una çalışakala amdaren hik'k'ala c'əp'k'in tene bon. Hun mot'oğö bsanusa - taki, Va dünyənə çalxest'a».

5 Şot'ay viçimuxal İçu vë teney.

6 T'e vədə İsusen şot'oğö pine: «Bezi vaxt' hələ p'ap'itene, vəynak' isə hər vaxt' uyğune.

7 Dünyönen vəx nifrətbes tene bakon, ama Za nifrətəbsa, şot'aynak' ki, Zu şot'ay əməlxoy şər baksunaz çöyel c'evk'sa.

8 Vən takinan axsibaya, Zu isə Bezi vaxt' hari nu p'ap'suna görə me axsibaya tez tağal».

9 İsusen me əyitmoğö pi Galileyinane çurpi.

10 Ama İz viçimux axsibaya taşit'uxun oşa İçal c'əp'k'in, İçu amdaxo ak'est'inut taneşi axsibaya.

11 İudeyxoy kalat'oğon axsibaya İsusa qəvt'unsay. Şot'oğon "me amdar maya?" pi xavart'un haq'say.

12 Camaati arane Şot'ay barada gele exlətxone taysay. Bəzit'oğon "şaat' amdare", t'e sunt'oğon isə "təə, camaatane feret'st'a" next'uniy.

13 Ama iudeyxoy kalat'oğoy q'iyexun şuk'k'alən Şot'ay barada qay tene exlətəpsay.

İsusi Pace axsibayi vədine xrama zombsun

14 Axsibayi q'iyö c'ovakit'uxun oşa İsus xrama başi zombsane burqi.

15 İudeyxoy kalat'oğon məət't'əl mandi pit'un: «Me Amdaren maşk'al k'altenepe, hetərə baksa ki, savadlune?»

16 İsusenal şot'oğö coğabe tadi: «Bezi zombsun Zaxun tene, Za Yaq'abit'uxune.

17 Şiin Şot'ay çureğalt'u bex p'ap'espsun çuresasa, şot'in Bezi zombsuni Buxaçuğoxun baksuna yoxsa Zu Zaxun upsuna avabakale.

18 İçuxun exlətp'alt'in içeynak'e tərif qəvesa, ama İçu Yaq'abit'aynak' tərif qəveğala Amdar serine, Şot'ost'a əfçi butene.

19 Moiseyen vəx k'anune tadi, ketər tene? Ama ef saycət'in me k'anuna tene əməlbsa! Tenesa Za het'aynak'nan bespsun çuresa?»

20 Camaaten coğabe tadi: «Hun k'ən əyite? Şina Va bespsun çuresa?»

21 İsusen şot'oğö pine: «Zu tək sa möcüzəz bi, vən bito mot'o məət't'əlınan mandı.

22 Moiseyen vəynak' sünnətbsuni k'anunane laxi (düze, me ədət Moiseyaxun təə, ef bavoğoxun-kalboğoxune eysa), vənal ef ğarmoğö lap Şamat' ğineyal baft'ayin sünnətnanbsa. †

23 Şamat' ğine Moiseyi k'anun maq'an pozmişaki pi ğarmoğö sünnətnanbsa, ama Şamat' ğine amdari dirist' bədənə q'olaybsuna görə Bezi loxol ef əcuğone biq'sa? ‡

24 Piin ak'alt'u ma divanbanan, düz divanbanan».

İsus Xrist'ose ki?

25 T'e vədə yerusalimluğoy bəzit'oğon pit'un: «Me amdara tet'un qəvesay ki bespsəynak'?

26 Bəğanan, mot'in qay exlətebsa, ama içü sa əyit tet'un nexə. Bərkə kalat'oğon Şot'ay həgigiyal Xrist'os baksunat'un avabake?

† 7:22 7:22 Burq. 17:10; Lev. 12:3 ‡ 7:23 7:23 İoan. 5:9

27 Ama me amdari mayin baksuna avayan, Xrist'os eġat'an isə Şot'ay mayin baksuna şuk'k'alēn tene avabakal».

28 Şot'aynak'al İsusen xrama zombat'an ost'aar pine: «Həgigiyal Za çalnānxsā? Bezi mayin eysunal avanan? Ama Zu Zaxun tez hare, Za Seri Bakalt'ine yaq'abe. Vən Şot'o tenan çalxsā,

29 Zu isə Şot'o çalezxsā, şot'aynak' ki, Şot'ay t'öǧxunez hare, Şot'ine Za yaq'abe».

30 Me əyitmoġo görə İsusa biq'sunt'un çureşi, ama şuk'k'al Şot'o tene laft'i, şot'aynak' ki, İz vaxt' hələ tene p'ap'ey.

31 Ama camaati gelo Şot'o vėney. Şot'oġon next'uniy: «Xrist'os eġat'an me amdaren ak'est'it'uxun gele möcüzəlū nişānxo ak'est'ale ki?»

32 Fariseyxon camaati İsusi barada k'ə upsuna it'unbaksay. Şot'o görəl samci bėyinşxon q'a fariseyxon Şot'o biq'seynak' xrame q'aroolçigot'un yaq'abi.

33 İsusen pine: «Samal vaxt' Zu vəxun bakoz, oşa isə Za Yaq'abit'ay t'öǧöl taġoz.

34 Vən Za qəveşi tenan bəġəbal, Zu bakala galal eyes tenan bakal».

35 T'e vədə iudeyxon içoġoy arane pit'un: «Me Amdar maya taġale ki, Şot'o teyan bəġəbal? Grek'xoy arane bakala iudeyxo taşi zombale?

36 "Vən Za qəveşi tenan bəġəbal, Bezi bakala galal vən eyes tenan bakon" əyiten k'ə upsune çuresa?»

37 Axsibayi axırını, ən vacib ğine İsusen hayzeri ost'aar pine: «Şu xenezane, Bezi t'öğöl hari ũğĕq'an. §

38 İvel Şamurxon uk'ala k'inək', Za vĕ bakala amdari boşt'an yĕşĕyinşest'ala xene oqurxo barale». *

39 Mot'o İçu vĕ bakalxoy oşa haq'ala Urufi baradane nexey. Uruf isə hĕlə tene tadeşey, şot'aynak' ki, İsus hĕlə tene ĕqĕşey, İz s'iyal tene alabakey.

40 Camaati aranexun sa hemaran me ĕyitmoğo ibaki "mo, hĕgigiyal, beş yaq'bĕği xavareçale" pit'un. †

41 Sa hemaran "Mo Xrist'ose" pit'un, ama bĕzit'oğon next'uniy: «K'ə? Xrist'os Galileyinax-une eysa?

42 İvel Şame boş tene şameşe ki, Xrist'os Davidi nĕsilĕxun, şot'ay yĕşĕyinşi Bet'lexem ayizexun eğale?» ‡

43 Metĕrluğen, İsusi barada camaati arane cöy-cöy fikirxone buy.

44 Bĕzit'oğon Şot'o biq'sunt'un çureşi, ama şuk'k'al Şot'o laftenedi.

İudeyxoy kalat'oğoy nu vĕ baksun

45 Mot'oxun oşa xrame q'aroolçiyox samci bĕyinşxoy q'a fariseyxoy t'öğölt'un qaybaki. Şot'oğonal q'aroolçığoxun "şot'o het'aynak' tenan eçeri?" pi xavart'un haq'i.

§ 7:37 7:37 Lev. 23:36 * 7:38 7:38 Məs. 18:4; İsa. 58:11; Yez. 47:1; Zək. 14:8 † 7:40 7:40 K'an. 18:15-18 ‡ 7:42 7:42 2 Şam. 7:12; Mik'. 5:2

⁴⁶ Q'aroolçıǵon coǵabt'un tadi: «Həysət'inəl şirik' sal sa amdaren metər tene əyitp'ey».

⁴⁷ Fariseyxon şot'oǵo pit'un: «Şot'in vəxal feret'edi?

⁴⁸ Bəyn kalat'oǵoxun soǵo nəəl sa farisey Şot'o vənəbaki?

⁴⁹ Ama k'anuna nu avabakala vəxlarik' savadsuzxoy loxol Buxaçuǵoy ləənəte hare!»

⁵⁰ İçoǵoy aranexun sunt'in, mot'oxun bəş İsusi t'öǵöl hari Nik'odimen Ş isə şot'oǵo pine:

⁵¹ «Beşi k'anuna görə, sa amdara ümüxlaxinut, şot'ay k'ə bsuna avabakinut divanbsun düzgüne ki?»

⁵² Şot'oǵon Nik'odima pit'un: «Bərkə hunal Galileyinaxunnu? Şamurxo k'alk'ayin, ank'on ki, xavareçal Galileyinaxun tene eǵal».

(Ən damna kiinsamurxost'a İoan. 7:53-8:11 tene bu.)

⁵³ Mot'oxun oşa hər soǵo iz k'oyane taşi.

8

İsus saal əxlagsuzluǵı loxol biq'əsi çuux

¹ İsus isə Zeytun buruǵone taşi.

² Savaxt'an üşenen Şo p'urum xramane hari. Bütüm camaat Şot'ay t'öǵöle gireşi, Şot'inal arşi zombsane burqi.

³ Me vədine k'anun zombalxon q'a fariseyxon əxlagsuzluǵı loxol biq'əsi sa çuǵot'un t'et'iya eçeri. Şot'o biyex c'evk'i

⁴ İsus pit'un: «Məəlim, me çuux əxlagsuzluǵbat'ane biq'ése.

5 Moiseyen iz k'anuni boş yax əmirbene ki, metərt'oğo jələyinşen. P'oy hun k'ən nex?» *

6 Mot'o İsusə sinəyinşbseynak't'un nexey, Şot'o taxsirkər c'evkseynak' sa məənət'un qəvesay. Ama İsusen k'os'baki k'əşinen oçali loxol şampsane burqi.

7 Şot'oxun saal xavar haq'at'an tıkbaki şot'oğo pine: «Ef boş şu günaxsuzesa, barta me çuğo samciq'an jə bosı».

8 Oşa p'urum k'os'baki oçali loxol şamsane burqi.

9 Me əyitmoğoxun oşa, ağsaq'q'alxoxun burqi soğo-soğo t'et'iin əxilt'unbaki. İsus təke mandı, çuux isə hələ t'et'ianey.

10 İsusen tıkbaki şot'o pine: «Ay çuux, morox hort'un baki? P'oy şuk'k'alən vaynak' q'ərar tene c'evk'i?»

11 Çuğon "şuk'k'alən, bezi ağa" pine. T'e vədə İsusen pine: «Zuval va tez taxsirkərbsa. Taki, eneyal günax ma ba».

İsus dünyəni işiğə

12 İsusen saal camaataxun əyitk'at'an pine: «Zu - dünyəni işiğzu. Bezi baç'anexun eğalo sal sa vədə bayıñ'luğa tene tarak'al, şot'ost'a yəşəyinşest'ala işiğ bakale». †

13 Fariseyxon isə Şot'o pit'un: «Vi barada Hunen şahidluğbi baksa, şot'o görəl vi şahidluğ ext'ibərli tene». ‡

* **8:5 8:5** Lev. 20:10; K'an. 22:22-24 † **8:12 8:12** Mat'. 5:14; İoan. 9:5 ‡ **8:13 8:13** İoan. 5:31

14 İsusen şot'oğö coğabe tadi: «Bezi barada Zu şahidluğbiyal bakayız, Bezi şahidluğ ext'ibərlune, şot'aynak' ki, Zu Bezi mayın hari maya taysuna avazu. Vən isə Bezi mayın hari maya taysuna tenan ava.

15 Vən amdarxoy q'aydoğonnan divanbsa, Zu isə şuk'k'ala divantezbsa.

16 Divanbayızal, Bezi c'evk'ala q'ərar serine, şot'aynak' ki, tək tezu, Za yaq'abi Baval Zaxune.

17 Ef k'anunal şameşene ki, p'ə tani şahidluğ ext'ibərlune. Ş

18 Bezi barada şahidluğbalo Zu saal Za yaq'abi Bez Bavane».

19 T'e vədə İsusaxun xavart'un haq'i: «P'oy maya vi bava?» İsusen coğabe tadi: «Vən nə Za, nə Bez Bava tenan çalxsa. Əğər Za çalxinaniy, Bez Baval çalnaxoy».

20 İsusen me əyitmoğö xrama, nəziri q'uti bakala gala zombat'ane pi. Ama şuk'k'alən Şot'o biteneq'i, şot'aynak' ki, Şot'ay vaxt' hələ tene p'ap'ey.

İsusi me dünyənexun nu baksun

21 Oşa İsusen şot'oğö p'urum pine: «Zu c'eri tazsa, vən isə Za qəveşi ef günaxi boş biyalnan. Bezi tağala galal vən eyes tenan bakal».

22 T'e vədə iudeyxon pit'un: «Kot'in İçu besp'ale ki, "vən Bezi tağala gala eyes tenan bakal" nexə?»

23 İsusen şot'oğö pine: «Vën oq'a bakala dünyənexunnan, Zu isə ala bakala. Vën me dünyənexunnan, Zu isə me dünyənexun tezu.

24 Kot'o göröz vëx "ef günaxxoy boş biyalnan" pi. Əgər Bezi "Zu Şozu" baksuna tenan vë baksasa, ef günaxxoy boş biyalnan».

25 T'e vədə "p'oy hun şunu?" pi İsusaxun xavart'un haq'i. İsusen şot'oğö pine: «T'e belxun Bezi Şu baksuna pezuysa, Şozu.

26 Bezi ef taxsıra çoyel c'evk'i ef barada uk'ala gele əyitmuxzax bu. Ama Za Yaq'abiyo düzinə uk'alone, Zuval Şot'oxun ibakit'oğoz dünyənə exlətpsa».

27 Şot'oğon İsusen içoğoxun Bavay barada əyitpsuna tet'un q'amışaki.

28 T'e vədə İsusen pine: «Vën Amdari Ğara ala əqevk'at'an * avabakalnan ki, Zu Şozu, Zaxun c'evk'iyal sa şey tezbsa, saycə Bavan Za hetər zombenesa, t'etərəl exlətezbsa.

29 Za Yaq'abiyo Zaxune. Şot'in Za tək tene bare, şot'aynak' ki, Zu həmişə Şot'ay xoşel eğalt'uz bsa».

30 İsusen me əyitmoğö uk'at'an amdarxoy gelo Şot'o vëne baki.

Serinen amdarxo çark'est'un

31 İsusen İçu vë iudeyxö pine: «Əgər vën Bezi əyiten tağaynan, həgigiyal, Bezi şagirdxonan.

32 T'e vədə vën seri k'ə baksuna avabakalnan, serinenal vëx çark'est'ale».

* 8:28 8:28 İoan. 3:14

33 İudeyxon İsus a coğabt'un tadi: «Yan Avrahami nəsiləxunyan, sal sa vədəl şuk'k'ali k'ul teyan bake. "Vən çark'eğalnan" k'ə upsuna?» †

34 İsusen şot'oğə pine: «Serina, serinaz vəx nex: günax əşp'est'ala amdar iz günaxi k'ule.

35 K'ul ailin boş həmişə tene yəşəyinqbsa, ğar isə həmişə ailin boşə.

36 Vəx çark'est'alo Ğaresa, t'e vədə vən həgigiya çark'eğalnan.

37 Vən Avrahami nəsiləxun baksuna avazu, ama p'urumal Za bespsunnan çuresa şot'o görə ki, Bez əyit vəx p'atenep'sa.

38 Zu Bez Bavay t'öğöl ak'it'oğoz exlətpsa, vən isə ef bavaxun ibakit'oğonan bsa».

39 Şot'oğon İsus a coğabt'un tadi: «Beşi bava Avrahame». İsusen şot'oğə pine: «Avrahami nəsiləxun bakiynaniy, Avrahamallarik' Buxaçuğoy çureğalt'oğonan əməlboy.

40 Vən isə Za - Buxaçuğoxun ibaki serina vəx uk'ala Amdara bespsunnan çuresa. Avrahamen metər əşurxo tene biq'e.

41 Vən efi bavay biq'i əşurxonan bsa».

Şot'oğon əcuğon biq'i "yan nanaxun bic' baki əylux teyan, beşi sa Bavane bu, Şoval Buxaçuxe" pit'un.

42 İsusen şot'oğə pine: «Əgər ef Bava Buxaçu bakiy, Za çurnanğoy, şot'aynak' ki, Za Buxaçuğone dünyəne yaq'abe, həysəəl memiyazu. Zu Bez ext'iyərən tez hare, Şot'ine Za yaq'abe.

† 8:33 8:33 Mat'. 3:9; Luk'. 3:8

⁴³ Bezi uk'alt'oğo het'aynak' tenan q'amışaksa? Şot'aynak' ki, Bezi əyitmoğo ũmũxlaxsun çurtenansa.

⁴⁴ Vĕn ef bava iblisaxunnan, ef bavay çureğalt'oğoval bsunnan çuresa. Şo burçesunaxun † amdar bəsp'ale, seri bakala hər şeyal şot'oxun əxile, şot'aynak' ki, şot'ost'a seri uk'ala hik'k'al butene. Əfçi əyitpsuna şaat'e başarbsa, şot'aynak' ki, əfçiduğale hamal əfçiduğalxoy kalone.

⁴⁵ Zu isə düzinə exlətpsuna görə vĕn Za vĕtenənbaksa.

⁴⁶ Vĕxun şina subutbes bakon ki, Zu hevaxt'esa sa günax əşez biq'e? P'oy düzinəz əyitesa, het'aynak' Za tenan vĕbaksa?

⁴⁷ Buxaçuğoxun bakala amdaren Buxaçuğoy əyitə inebakon. Vĕn isə tenan ibaksa, şot'aynak' ki, Buxaçuğoxun tenan».

İsusi İzi həmişə baksuni barada əyitpsun

⁴⁸ T'e vədə iudeyxon pit'un: «Hun həgigiyal sa samariyalunu, Ş vast'aal murdar urufe bu».

⁴⁹ İsusen coğabe tadi: «Zast'a murdar uruf tene bu, Zu Bezi Bavaz hörmətbsa, vĕn isə Za hörmətəxun sananksa.

⁵⁰ Zu Zaynak' s'i tez q'azayınşbsa, Zaynak' s'i q'azayınşest'alo Divanbalone.

⁵¹ Serina, serinaz vĕx nex: «Şiin Bezi əyitə əməlbayin, sal sa vədə bisun tene ak'al».

† **8:44 8:44** Burq. 3 § **8:48 8:48** - İudeyina samariyalu upsun tĕhk'ire hesabbsay, şot'aynak' ki, iudeyluğoy samariyaluğoxun ara buteney.

⁵² İudeyxon Şot'o pit'un: «Həysə həgigiyal avayanbaki ki, vast'a murdar urufe bu. Avrahamal p'urene, xavareçalxoval. Ama Hun "şiin Bezi əyitə əməlbayin, sal sa vədə tene biyal" nexnu.

⁵³ Hun beşi bava Avrahamaxunal kalanu? Şoval p'urene, xavareçalxoval. Axırı Hun Va şun hesabsa?»

⁵⁴ İsusen şot'oğö metərə coğab tadi: «Əgər Zuz Zaynak' s'i q'azayınşbsasa, Bezi s'i hik'k'ale, ama Zaynak' s'i q'azayınşest'alo Bezi Bavane. Vəñ Şot'o "beşi Buxaçux" pinan k'ale.

⁵⁵ Ama Şot'o tenan çalxi. Zu isə Şot'o çalezxsa. Əgər "Şot'o tez çalxsa" pizuy, vəllarik' əfçiduğal bakalzuy. Ama Zu Şot'o çalezxsa, İz əyitəl əməlezbsa.

⁵⁶ Ef bava Avrahamen Bezi eysuna gelene yaq'bəğsay. Bezi eysuna ak'iyal gele müqey».

⁵⁷ T'e vədə iudeyxon Şot'o pit'un: «Vi sal əlli yəş tene bu, Avrahamen va hetərə ak'i?»

⁵⁸ İsusen şot'oğö pine: «Serina, serinaz vəx nex: Avraham nanaxun bakalt'uxun bəş Zu Bakalozu».*

⁵⁹ Me əyitmoğö görə İsusə jələyınşbseynak' jət'un ext'i, ama İsus amdarxoy piyexun açi xramaxun c'ere.

9

K'aç'i amdari q'olaybaksun

¹ Sa ği İsusen yaq'en tağat'an sa amdare ak'i. T'e amdar nanaxun k'aç'ine bakey.

* **8:58 8:58** C'eys. 3:14; İoan. 1:1; 8:24,28; Qay. əyit 1:4-6,8

2 İz şagirdxon İsusaxun xavart'un haq'i: «Ravvi, şina günax əşpest'e ki, me amdar k'aç'ine nanaxun bake: için, yoxsa iz nana-bavan?»

3 İsusen coğabe tadi: «Mo nə me amdari əşp'est'i günaxa görəne bake, nə iz nana-bavay əşp'est'i günaxa görə. Mo Buxaçuğoy əşurxo me amdari yəşəyinşast'a çoyelq'an c'eri pine bake.

4 Heq'ədər ki ğenaxune, Za Yaq'abit'ay əşurxo balayan. Samal oşa bayinq' bakale, t'e vədə şuk'k'alən əşp'es tene bakon.

5 Heq'ədər ki Zu dünyənezu, Zu dünyəni işiğzu».*

6 Me əyitmoğə pit'uxun oşa İsusen oq'a çupi, t'e çupuna k'ulaxun gərbi oç'ine düzbi. Oşa t'e oç'ina k'aç'i amdari piyel ladi

7 pine: «Taki, Siloam hovuzə vi çoya os'k'a». ("Siloam" - "yaq'abakiyo" upsune.) Şot'inal tasi iz çoya os'ek'i, qaybakat'an isə iz pulmoğon ene aneksay.

8 T'e amdari q'onşığon q'a süft'inəxun şot'o sa dilənçi k'inək' çalxalt'oğon next'uniy: «Mo t'e dilənçiluğbala amdar tene ki?»

9 Bəzit'oğon "şone" pit'un, t'iyəmit'oğon "təə, ama şot'o oşq'arest'a" pit'un. İçin isə "zu hat'e amdarzu" pine.

10 Şot'oxun xavart'un haq'i: «P'oy hetərə baki ki, vi piyel işiğə hari?»

11 Şot'in coğabe tadi: «İsus uk'ala Amdaren oç'i düzbi bezi piyel lanedi, za "taki Siloam

* 9:5 9:5 Mat'. 5:14; İoan. 8:12

hovuza vi çoya os'k'a" pine, zuval taşi bez çoya os'k'it'uxun oşa bezi pulmux qayeşi».

12 Şot'oxun xavart'un haq'i: «P'oy t'e amdar maya?» Şot'in pine: «Tez ava».

Fariseyxoy q'olaybaki amdaraxun bala silist'

13 Me süft'inəxun k'aç'i baki amdara fariseyxoy t'ogölt'un eçeri

14 şot'aynak' ki, İsusen oç'i düzbi şot'ay pula q'olaybi gi Şamat' giney.

15 Fariseyxonal t'e amdaraxun hetəre baki ki, aksan burqi pi xavart'un haq'i. T'e amdarenal "Şot'in bezi piyel oç'ine laxi, zuval taşi bez çoya os'ezk'i, isə azaksa" pine.

16 T'e vədə fariseyxoxun bəzit'oğon pit'un: «Me amdar Buxaçuğoxun tene, şot'aynak' ki, Şamat' gine k'anunxo tene əməlbsa». T'e sunt'oğon isə "günaxkər amdaren metər möcüzəlü nişanxo hetəre ak'est'es bakon?" pit'un. Hametər şot'oğoy arane fikirxo cöyebaki.

17 Şot'o görə saal k'aç'i amdaraxun xavart'un haq'i: «P'oy hun me amdari barada k'ən nex? Axırı şot'in vi pulmoğone qaype». K'aç'i amdarenal "Şo xavareçale" pine.

18 Ama iudeyxoy kalorox hələl vətet'uniy ki, me amdar k'aç'ine bake, isəəl aneksa. Mot'o görel q'olaybaki amdari nana-bava k'alpi

19 şot'oğoxun xavart'un haq'i: «Mo ef gare? Vən nexnan ki, ko nanaxun bakat'an k'aç'ine bake. P'oy hetəre baksa ki, həysə aneksa?»

20 Şot'ay nana-bavan pit'un: «Hoo, mo beşi gare, nanaxun bakat'anal k'aç'ine bake.

21 Ama həysə hetərə aksa nəəl iz pulmoğö şina q'olaybe avateyan. İçuxun xavar haq'anan. Mis'ik' tene, iz barada içinq'an pi».

22 Şot'oğön iudeyxoy kalat'oğoy q'iyexunt'un me əyitmoğö pi, şot'aynak' ki, iudeyxoy kalorox ene q'ərara haret'uniy ki, şiin İsusı Xrist'os baksuna q'abulbayın, t'e amdari tura sinagogaxun bot'alt'un.

23 Mot'o görət'un t'e amdari nana-bavan "mis'ik' tene, içuxun xavar haq'anan" pi.

24 İudeyxoy kalat'oğön süft'ə k'aç'i baki amdara p'əmci kərəm k'alpi şot'o pit'un: «Buxaçuğö elasp'a ki, düz uk'alnu. Yan me amdari günaxkər baksuna avayan».

25 Şot'inal coğabe tadi: «T'e amdari günaxkər baki nu baksuna tez ava. Sa şeyaz ava ki, süft'ə k'aç'izuy, ama həysə azaksa».

26 Şot'oxun xavart'un haq'i: «Şot'in va k'ə bi? Vi pulmoğö hetərə q'olaybi?»

27 Şot'in coğabe tadi: «Həysəz vəx exlətp'i, ama tenan ümüxlaxi. Het'aynak'nan mot'o saal ibaksun çuresa? Bərkə vənal şot'ay şagird baksunnan çuresa?»

28 Şot'o jamdi pit'un: «Hunnu şot'ay şagird, yan isə Moiseyi şagirdxoyan.

29 Yan avayan ki, Moiseyaxun exlətp'iyo Buxaçuxe, me amdari isə mayın baksuna teyan ava».

30 T'e amdaren pine: «Məət't'əl mandalane ki, vən şot'ay mayın eysuna tenan ava, ama şot'in bezi pulmoğone q'olaybi.

31 Ama avayan ki, Buxaçuğon günaxkərxo təə, İçu q'abulbi İz əyiten tağala amdarxone ibaksa.

32 Sal sa vədiñe şuk'k'alēn tene ibakey ki, şinesa nanaxun k'ač'i baki amdari pulmoğo qayk'ane.

33 Əgər me Amdar Buxaçuğoxun nu bakiniy, hik'k'al bes tene bakoy».

34 Şot'oğon isə t'e amdari loxol haraypi pit'un: «Belxun-oşel günaxi boşen nanaxun bake! İsə yax dərş tadalān baki?» Metər piyal şot'o şəp't'unśi.

Fariseyxoy içoğoy k'ač'iluğa nu aksun

35 İsusen t'e amdara şəp'esuni barada inebaki. Oşa şot'o bəğəbi pine: «Hun Amdari Ğara vēnu?»

36 Şot'in xavare haq'i: «Bezi ağa, şot'ay Şu baksuna za upa, zuval vē bakaz».

37 İsusen şot'o pine: «Şo həysə vi ak'ala, vi İçuxun exlətp'ala Amdare».

38 Şot'inal "ay Q'onçux, vēzu" pi İsusi bəş past'əsi.

39 İsusen pine: «Zu me dünyəne amdarxoy əşurxo çoyel c'evkseyñak'ez hari ki, nu ak'alxon ak'eq'at'un, ak'alorox isə k'ač'iq'at'un baki».

40 Şot'ay t'əğöl bakala bəzi fariseyxon me əyitmoğo ibaki "bərke yanal k'ač'iyān?" pi Şot'oxun xavart'un haq'i.

41 İsusen şot'oğo pine: «Əgər k'ač'i bakiy-naniy, ef loxol günax tene bakoy. Ama həysə "ayanksa" upsunen ef günaxxo ef loxole manst'a».

10

Şaat' çoban

¹ «Serina, serinaz vëx nex: eğeli ağıla iz çomoxun təə, çərvəndəxun cupi bağalo oğri saal fūq'k'ale.

² Ama çomoxun bağalo eğelxoy çobane.

³ Q'aroolçinen çomo şot'aynak'e qayk'on, eğelxonal şot'ay səsəne ümüxlaxon. Şot'inal iz eğelxo s'iyen k'alpi şot'oğo qavunane c'evk'on.

⁴ İz eğelxo bitova qavuna c'evk'it'uxun oşa iç bəş, eğelxoval şot'ay baç'anexune tağon, şot'aynak' ki, şot'ay səsə çalt'unxsa.

⁵ Ama q'erəz amdari baç'anexun tet'un tağon, şot'oxun t'it'unt'on, şot'aynak' ki, q'erəz amdari səsə tet'un çalxsa».

⁶ İsusen me məsəlinə exlətebi, ama şot'oğon İsusi exləti məninə tet'un q'amışaki.

⁷ Şot'aynak'al İsusen şot'oğo p'urum pine: «Serina, serinaz vëx nex: Zu - eğelxoynak' çomozu.

⁸ Zaxun bəş hariyoroş bito oğriyox q'a fūq'k'alxone, ama eğelxon şot'oğo tet'un ümüxlaxi.

⁹ Zu - çomozu, şu me çomoxun bağayin, çark'eğale. Şo başi-c'eğale, içeynak' ot'tağ bəğəbale.

¹⁰ Oğri saycə başq'seynak', bəspseynak' saal şərbseynak'e eysa, Zu isə şot'oğo yəşəyinq, əsil yəşəyinq tast'eynak'ez hare.

¹¹ Zu - şaat' çobanzu, şaat' çobanen eğelxoynak' iz elmoğoval q'urbane tadon.

¹² Tənginen əyiteşi çoban isə eğəlxoy q'onçux tene, şot'aynak'al ule eysuna ak'at'an şot'oğo bosı t'inet'on. Ulenal şot'oğo həfədon, şot'oğo şarpi şinek'on.

¹³ Şo tənginen əyiteşine, şot'aynak'al eğəlxoynak' ük' tene bok'ospsa.

¹⁴⁻¹⁵ Zu saat' çobanzu. Hetər ki, Bavaz çalxsa, Zu Bavaz çalxsa, hametərəl bezit'oğoz çalxsa, bezit'oğonal Zat'un çalxsa. Zu eğəlxoynak' Bezi elmoğo q'urbanez tast'a. *

¹⁶ Bezi me ağılaxun nu bakala q'erəzəl eğəlzoax bu, Zu şot'oğoval eçalazu. Şot'oğonal Bezi səsə ibakalt'un, t'e vədə tək sa sürü, tək sa Çoban bakale.

¹⁷ Zu Bezi elmoğo q'urbanez tast'a ki, oşa şot'o qaydı qoş ext'az. Bavanal Za mot'o görəne çuresa.

¹⁸ Bezi elmoğo Zaxun şuk'k'alən haq'es tene bakon, ama şot'o Zuz tast'a. Şot'o tast'eynak'al, oşa qaydı qoş exst'eynak'al Bezi ext'iyərə bu. Axırı me əmirə Bezi Bavaxunez haq'e».

¹⁹ Me əyitmoğo görə iudeyxoy arane p'urum fikirxo cöyebaki.

²⁰ Şot'oğoy gelet'in pine: «Me amdarast'a murdar urufe bu, ko gije. Het'aynak'nan kot'o ümüxlaxsa?»

²¹ T'iyəmit'oğon isə pit'un: «Morox içust'a murdar uruf bakala amdari əyitmux tene. Maya ak'eşe ki, murdar urufen k'aç'i amdari pulmoğo q'olaybane?»

İudeyxoy İsusə nu vəbaksun

* **10:14-15** **10:14-15** Mat'. 11:27; Luk'. 10:22

22 İjneney, Yerusalimal İşiği axsibayt'un† c'ovakest'ay.

23 İsus xrame məəlin hərrəmine bakala Solomoni seyvane tarannev.

24 İudeyxo İsusi hərrəmine gireşi Şot'o pit'un: «Heq'ədər yax şüpin boş efalnu? Əgər Hun Xrist'osnusa, yax qay upa».

25 İsusen şot'oğö coğabe tadi: «Zu vəx exlətezbi, ama vë tenan. Bezi Bavay s'iyen biq'i əşurxon Bezi barada şahidluğəbsa.

26 Ama vën Za vë tenan, şot'aynak' ki, Bezi q'uziğoxun tenan.

27 Bezi q'uziğon Bezi səsə çalt'unxsa, Zuval şot'oğö çalezxsa, şorox Bezi baç'anexunt'un eysa.

28 Zu şot'oğö həmişəluğ yəşəyinşez tast'a. Şoroxal sal sa vədə tet'un biyal, şuk'k'alən şot'oğö Bezi kiyexun haq'es tene bakal.

29 Şot'oğö Za tadi Bava bitot'uxun üst'üne. Şuk'k'alən şot'oğö Bavay kiyexun haq'es tene bakon.

30 Zu q'a Bava sayan».

31 İudeyxon p'urum jët'un ext'i ki, Şot'o jëlayinşat'un.

32 İsusen şot'oğö pine: «Zu vəx Bavaxun eğala gele saat' əşurxoz ak'est'i. Vën kot'oğoy mat'u görənən Za jëlayinşbsun çuresa?»

† 10:22 10:22 *İşiği axsibay* - Me axsibayast'a iudeyluğon İsusi nanaxun baksunaxun 164 usen bəş Yerusalima baki xrame surluğon murdarlayinşit'uxun oşa, şot'ay təzədən pak saal İvel baksuna, t'et'iya p'urum Buxaçuğö q'ulluği burqesunat'un q'eydbsa.

33 İudeyxon Şot'o coğabt'un tadi: «Va kot'o görə təə, adi amdar baksunen Va Buxaçux bi Buxaçuğoy əleyinə əyitpsuna görəyan jələyinşbsa». ‡

34 İsusen şot'oğə pine: «P'oy ef İvel Same boş tene sameşe ki, "Buxaçuğon pene: <Vən buxaçuxxonan>"? §

35 Buxaçuğon İzi əyitə avabakest'i amdarxo İçine <buxaçuxxonan> nexə. İvel Samal avanan ki, pozmişakes tene bakan.

36 İsə vən uk'alnan ki, Zu - Buxaçuğon c'ək'p'i düynəne yaq'abi Amdaren - "Zu Buxaçuğoy Ğarzu" upsunen Buxaçuğoy əleyinəz əyite?

37 Əğər Bavay biq'ala əşurxo tez biq'sasa, Za və ma bakanan.

38 Ama me əşurxo bizaqsasa, Za və nuval bakaynan, Bezi biq'ala əşurxo vėbakanan ki, Bava Zast'a, Zuval Bavast'a baksuna avabaki q'amışakes bakanan».

39 İudeyxon p'urum İsusə biq'sunt'un çuresi, ama Şo içəğoy kiyexun c'efedi.

40 İsus p'urum İordan oqe t'e soğə tərəf, İoanen süft'ə k'unuk'bala gala taşi t'et'iya manedi. *

41 Şot'ay t'öğöl gele amdare eysay. Şot'oğon next'uniy: «İoanen sal sa möcüzəlü nişan nuval ak'est'i bakayın, şot'ay me Amdari barada pi bito əyitmux düze c'eri».

42 Gele amdarxoval t'et'iya İsusə vət'un baki.

‡ 10:33 10:33 Lev. 24:16 § 10:34 10:34 İvel məğ. 82:6 * 10:40 10:40 İoan. 1:28

11

P'uri Lazari bëyinbaksun

¹ Bet'anya ayize yəşəyiñşala Lazar s'iyen sa amdar azarayıñşebaki. Şot'ay Mariya saal Mart'a s'iyen p'ə xunçine buy. *

² Mo hat'e Q'onçuğoy loxol adeğala c'əyin lapi Şot'ay turmoğo iz popen şarpi Mariyaney. Azarayıñşaki Lazar şot'ay viçiney. †

³ Xunçimoğonal "ay Q'onçux, Vi çureğala amdar azarine" pi İuseynak' xavart'un yaq'abi.

⁴ İsusen mot'o ibaki pine: «Me azari axır bisun tene, Buxaçuğoy kala s'i çoyel c'eyseynak'e. Şot'ay köməyen Buxaçuğoy Ğaren kala s'i q'azayıñşeq'an pine bake».

⁵ İsusen Mart'a, şot'ay xunça saal Lazara çuresay.

⁶ Ama Lazari azari baksuna ibakat'an İz baki gala p'ə ğiyal manedi.

⁷ Oşa isə İz şagirdxo "p'urum İudeyina tağen" pine.

⁸ İz şagirdxon Şot'o pit'un: «Ravvi, t'et'iya bakala iudeyxon samal vədə mot'oxun bəş Va jəlayıñşbsunt'un çuresay. Hun p'urumal t'et'iya qayenbaksax?»

⁹ İsusen coğabe tadi: «Ğine p'as's'e saad tene ki işiğ? Şu ğenaxun tarak'ayin, tene lamandon, şot'aynak' ki, me dünyənə işiğ baksuna görə aneksax.

¹⁰ Ama şu üşe tarak'ayin, lamanedon, şot'aynak' ki, içust'a işiğ tene bu».

* 11:1 11:1 Luk'. 10:38-39 † 11:2 11:2 İoan. 12:3

11 İsusen me əyitmoğoxun oşa şot'oğo pine: «Beşi dost' Lazar nep'axeşi. Zu şot'o muğurbseynak'ez taysa».

12 T'e vədə İz şagirdxon Şot'o pit'un: «Əgər nep'axeşenesa, q'olaybakale».

13 İsusen şot'ay bisuni baradane exlətpsay, ama şot'oğon t'etərt'un fikirbsay ki, nep'axesuni baradane nex.

14 T'e vədə İsusen şot'oğo qay pine: «Lazar p'urene.

15 Ama Zu vəx görə müqzu ki, t'et'iya tez bake - metər vən Za lap usum və bakalnan. İsə ekinan şot'ay t'öğöl tağen».

16 "Əkiz" k'aleğala T'omasen t'e soğo şagirdxo pine: «Ekinan yanal taşi İsusaxun sagala biyen!»

17 İsus t'iya hari avanebaki ki, Lazar ene bip' gine gərəmzin boşe.

18 Bet'anyay q'a Yerusalmi arane qos's'e st'adinaxunal † mal yaq'e buy,

19 şot'aynak'al Mart'a q'a Mariya içoğoy viçi bisuna görə buldirist'luğ tast'a gele iudeyxone harey.

20 Mart'a İsusi eysuna ibaki Şot'ay bəşe c'eri, Mariya isə k'oyane çurpi.

21 Mart'an İsusa pine: «Ay Q'onçux, əgər Hun memiya bakinuy, bezi viçi tene biyoy.

22 Ama avazu ki, Hun həysəəl Buxaçuğoxun k'ə çureğayin, Şot'in Va tadale».

23 İsusen şot'o "vi viçi bəyinbakale" pine.

† 11:18 11:18 qos's'e st'adi - 3 k'm. İša

24 Mart'an Şot'o pine: «Avazu ki, bëyinbakale, bëyinbaksuni vëdine, axırıncı ğine şoval bëyinbakale».

25 İsusen şot'o pine: «Zu - Yəşəyinşzu, bëyinbaksunal Zaxune. Za vë bakalo biyayinal, yəşəyinşale,

26 yəşəyinşi Za vë bakaloval sal sa vədə tene biyal. Mot'o vënu?»

27 Mart'an Şot'o coğabe tadi: «Hoo, ay Q'onçux, vëzu ki, İzi me dünyəne eysuna beş yaq'bëğala Buxaçuğoy Ğar, yəni Xrist'os, Hunnu».

28 Mart'an mot'o pit'uxun oşa taşi iz xunçi Mariya c'əp'k'in k'alpi pine: «Məəlim memiyane, vane k'ale».

29 Mariyan kot'o ibakala k'inək' kap hayzeri İsusi t'öğölə taşi.

30 İsus hələ ayize tene başey, Şo Mart'a İz bəş c'eri gala çurpeney.

31 Mariya ük' tadala, içuxun sagala k'oya bakala iudeyxon şot'ay kap hayzeri qavuna c'eysuna ak'at'an pit'un p'oyla ki, önöpseynak' gərəmzoğone taysa. Kot'o görəl şot'ay bač'anexun tət'unşi.

32 Mariyan İsusi bakala gala p'ap'i Şot'o anek'i, İz turnoq'a biti pine: «Ay Q'onçux, əgər Hun memiya bakinuy, bezi viçi tene biyoy».

33 İsusen Mariyay q'a şot'ay t'öğöl hari iudeyxoy önöpsuna ak'at'an içu gele pise təsirbi.

34 Şot'in xavare haq'i: «P'urina mayanan laxe?» Şot'o pit'un: «Beşi Ağa, eki ak'est'en».

35 İsusen önönepi.

36 T'e vədə iudeyxon "bəğanan şot'o hetəre çuresay!" pit'un.

37 Ama şot'oğoy bəzit'oğon pine: «K'aç'i amdari piyel işiğ eçeri me amdaren sa şey bes tene bakoy ki, me amdar nu p'uriniy?»

38 Hametər İsus dilxor gərəmzoğone taşi. Gərəmzoğ sa mağaraney, Ş iz bağala gane jomost'al jət'un t'ik'ırdey.

39 İsusen pine: «Jəna ext'anan!» P'urit'ay xunçi Mart'an şot'o pine: «Ay Q'onçux, t'et'iin yəgin ki adesa, axırı şot'ay bisun bip' gine».

40 İsusen pine: «P'oy Zu va tez pey ki, və bakayin, Buxaçuğoy kalaluğa ak'alnu?»

41 Metərлуğen, jəna ext'undi. İsusenal ala bəği pine: «Ay Bava, Za ibaksuna görə Va şükürezbsa.

42 Avazu ki, Za həmişə inbaksa. Ama mot'o Bezi t'öğöl çurpi camaateynak'ez nex ki, Za Hun yaq'absuna vėbakat'un».

43 Me əyitmoğo pit'uxun oşa ost'aar pine: «Lazar, qavuna c'eki!»

44 P'uriyal qavunane c'eri. Şot'ay tur-kul parçinen, ço isə dəsməren bəc'ürey. İsusen şot'oğ "me amdara qaypanan taşeq'an" pine.

Fariseyxoy İsusa bespsuni niyət

(Mat'. 26:1-5; Mrk'. 14:1-2; Luk'. 22:1-2)

45 T'e vədə Mariyay t'öğöl hari iudeyxoy gelet'in İsusen k'ə bsuna ak'i şot'o vət'un baki.

Ş 11:38 11:38 Mağara q'ayani boş bakala ams'iluğ, t'e vaxt' p'uri amdarxo t'iyat'un laxsay.

46 Ama şot'oğoxun bəzit'oğon fariseyxoy t'öğöl taşi İsusen bit'oğo şot'oğo exlətt'unbi.

47 T'e vədə samci bəyinşxon q'a fariseyxon Kala Şurina girbi pit'un: «Yan k'ə ben? Me amdaren gele möcüzəlü nişanxone ak'est'a.

48 Əgər Şot'o bark'ayan, bito Şot'o və bakale. Rimluğonal hari beşi xrama q'a dirist' me azuk'a əfçibalt'un».

49 T'et'iya bakalt'oğoxun sunt'in, hat'e useni samci bəyinşxoy kalo bakala K'ayafan şot'oğo pine: «Vən hik'k'al tenan ava.

50 Q'amiştenanbaksa ki, vəynak' bütüm me azuk'i k'as'esaxunsa sa amdari me azuk'eynak' bisun şaat'e?»

51-52 Şot'in me əyitmoğo içuxun tene pi, ama t'e useni samci bəyinşxoy kalo bak-sunen xavareçalluğbi. Şot'in İsusi saycə me azuk'eynak' təə, me dünyəne səpələyinşəki Buxaçuğoy əyloğ bitova sagala girbseynak' bisunane xavareçalluğbi.

53 Metərлуğen, hat'e ğinaxun əyitə sat'unbi ki, İsusə bəsp'at'un.

54 İsus ene iudeyxoy arane qay tene taraney. Şo t'et'iin çölə İša bölginə, Efraim uk'ala şəhərene taşi, İz şagirdxoxun t'et'iya manedi.

55 İudeyxoy C'ovaksuni axsibay* İşalayinşəbaksay. Gele amdar C'ovaksuni axsibayaxun bəş içoğo pəkseynak' ayizmoğoxun Yerusalimane hari.

* 11:55 11:55 C'eys. 12:1-27

56 Şot'oğon İsusı qəvt'unsay, xrame məəlnə çurpı sun-sunaxun xavart'un haq'say: «K'ənan fikirbsa? Şo axsibaya tene eğal?»

57 Samci bəyinşxon q'a fariseyxon isə "şot'ay ganu avabakalt'in yax xavarq'an tadi" pi əmirt'un tadi ki, Şot'o biq'at'un.

12

Mariyay İsusəynak' eçeri pay

(Mat'. 26:6-13; Mrk'. 14:3-9)

1 C'ovaksuni axsibayaxun* üq ği bəş İsus Bet'anyinane hari. İsusen p'uri ganuxun bəyinbi Lazaral t'et'iyanə yəşəyinşbsay.

2 T'et'iya İsusı eysuni s'iyal q'onaxluğt'un tadi. Mart'an q'ulluğəbsay. Lazaral İsusaxun sagala q'onağxoy aranənəy.

3 Mariyan isə sa lit'ra † toyexlu təmiz narde c'əyin ext'i İsusı turmoğoy loxol lapi iz popen şarpsane burqi. C'əyini muč'a aden k'oja haneq'i. ‡

4 Ama İsusı şagirdxoxun sunt'in, mat'in ki, oşa Şot'o toydaley, İuda İsk'ariot'en pine:

5 «Mot'oxunsa me c'əyinə xibbaç dinara § toydi kəsibxo paybese bakoy».

6 Me əyitə kəsibxoy q'ayğina manst'una görə təə, iç oğri baksuna görəne nexey, şot'aynak' ki, içust'a bakala tənğın toraya amdarxoy laxalt'uxun sa paya başeq'say.

* 12:1 12:1 C'eys. 12:1-27 † 12:3 12:3 sa lit'ra - 300 gr. samal gele ‡ 12:3 12:3 Luk'. 7:37-38 § 12:5 12:5 Sa dinar fəəlin sa ğiluğ maaşa barabarey.

7 T'e vədə İsusen pine: «Me çuğə ma galda, şot'aynak' ki, me c'əyin Za oçalaxbala gineynak'ey.

8 Kəsibxo həmişə ef t'öğölt'un, Zu isə həmişə ef t'öğöl tez bakal».

9 Me vədə iudeyxoy gelo isə İsusi Bet'anyina baksuna avabaki ham İsusə görə, hamal Şot'in p'uri ganuxun bəyinbi Lazara ak'seynak' t'et'iyat'un hari.

10 T'e vədə samci bəyinşxo Lazaral bespsuni q'ərarat'un hari

11 şot'aynak' ki, iudeyxoy gelo Lazara görəne İsusi tərəf c'ovaki Şot'o vë baki.

İsusi Yerusalima baysun

(Mat'. 21:1-11; Mrk'. 11:1-11; Luk'. 19:28-40)

12 Əyc'indəri, axsibaya hari amdarxoy gelo İsusi Yerusalima eysuna ibaki

13 p'almin xode c'ik'urxo ext'i Şot'ay bəşe c'eri. Şot'oğon

"Hosanna! *

Q'onçuğoy s'iyen eğalo he bəxt'əvərə!

İsraili padçağeynak' xeyir-bərəkətq'an baki!"

uk'a harayt'unney. †

14 İsusen sa cəyil elem bəğğəbi iz baç'ane laneşi. Hetər ki, şameşene:

15 «Ay Sioni xuyər, ‡ ma q'İba!

Bəğa vi padçağ sa cəyil elema laşi enesa». §

* **12:13 12:13** *Hosanna* - əbrani muzin «Buxaçuğə alxışq'an baki» upsune. † **12:13 12:13** İvel məğ. 118:25-26 ‡ **12:15 12:15** *Sioni xuyər* - "Sion" Yerusalima tadeşi q'erəz s'iyurxoxun soğone.

"Xuyər" isə memiya "amdarxo" upsune. § **12:15 12:15** Zək. 9:9

16 İsusı şagirdxon t'e vədə mot'oğoy k'ə up-suna tet'un q'amişaksay. Ama İsusı s'i al-abakit'uxun oşa, Şot'ay barada sameşit'oğoo saal camaati Şot'ay bəş hetər sameşeneysa, hat'etərəl c'eysuna eyex badi q'amişt'unbaki.

17 Lazara gərəmzoğoxun k'alpi p'uri ganuxun bəyinbat'an İsusı t'öğöl bakala camaaten hələl me barada exlətebsay.

18 Amdarxon İsusı me möcüzəlü nişana ak'est'una ibakeney, şot'o görəne Şot'ay bəş c'erey.

19 Şot'aynak'al fariseyxon sun-suna next'unıy: «Bəğanan, beşi kiyexun hik'k'al tene ayesa. Dirist' dünyə Şot'ay baç'anexune taysa».

İsusı saturbəş İz bisuna avabakest'un

20 Axsibaya Yerusalisa bul k'os'bsa harit'oğoy arane sa hema grek'i muzin əyitk'ala amdare buy.

21 Şot'oğon Galileyin Bet'sayda ayizexun bakala Filip'i t'öğöl hari şot'o xoyinşt'unbi: «Ağa, yan İsusı aksunyan çuresa».

22 Filip'en taşi Andreyane pi, Andreyenal Filip'axun sagala taşi İsusat'un xavar tadi.

23 İsusen coğabe tadi: «Mone, Amdari Ğar əslində Şu baksuni çoyel c'eğala vaxt' harene.

24 Serina, serinaz vəx nex: əgər sa arumi dən oçala biti tene bisasa, tək sa arum k'inək'əl manest'a, ama bisanesa, gele bare tast'a.

25 İz yəşəyinşə çüreğalt'in şot'o açesebon, izi me dünyəne bakala yəşəyinşə hik'k'al nu hesabalt'in isə şot'o həmişəluğ yəşəyinşeynak'e q'orişon.*

26 Şin Za q'ulluğbsun çüreğayin, Bezi bač'anexunq'an hari. Zu maya bakayiz, Za q'ulluğbaloval t'et'iya bakale. Şin Za q'ulluğbayin, Bavanal şot'o hörmətbale.

27 Həysə Bezi ük' narahate. K'ə uk'az? "Ay Bava, Za me dəyğinəxun çark'est'a" uk'az? Ama Zu dünyəne me dəyğın koruğaxun c'ovakseynak'ez hare!

28 Ay Bava, Vi s'iya alaba!» Göynuxunal sa səsə hari: «Alazbi, saal alaboz».

29 T'et'iya çurpi camaati bəzit'oğon mot'o ibaki "göyene gürupi", t'e sunt'oğon isə "Şot'oxun sa angelene əyitp'i" pit'un.

30 İsusen pine: «Me səs Zaynak' tene, vəynak'e.

31 Həysə isə me dünyə divanebaksa, me günaxbala dünyəni kalaluğbalal † qavuna boseğale.

32 Za isə oçalaxun ala əqevk'at'an, bütüm amdarxo Zaç zap'k'oz».

33 İsusen me əyitə upsunen İz mani cürə bisunane ibakest'i.

34 Camaaten Şot'o coğabe tadi: «İvel Şamurxoxun ibakeyan ki, Xrist'os həmişəluğ

* **12:25 12:25** Mat'. 10:39; 16:25; Mrk'. 8:35; Luk'. 9:24; 17:33

† **12:31 12:31** *me günaxbala dünyəni kalaluğbalal - yəni şeytan.*

mandale. P'oy Hun het'aynak'en "Amdari Ğar ala ěqeğalane" nex? Amdari Ğar şuva?» ‡

³⁵ T'e vədə İsusen şot'oğö pine: «İşiğ samal vədə ef arane bakale. İşiğ bakala vədine tarapanan ki, vəx bayıñq'luğen maq'an biq'i. Şot'aynak' ki, bayıñq'luğa tarak'alt'in maya tay-suna tene avabaksa.

³⁶ İşiğ bakala vədine İşiğa vėbakanan ki, İşiği əylux bakanan». İsusen me əyitmoğö pit'uxun oşa taneşi, şot'oğöy piyexunal aneçi.

İudeyxoy inadkərluğ

³⁷ Ama İsusen camaati bėş meq'ədər möcüzəlü nişanxo ak'est'it'uxun oşal amdarxo şot'o vė teney.

³⁸ Morox kot'o görəne baki ki, İsayə xavareçali me əyitmux bex p'ap'ane:

«Ay Q'onçux, beşi xavara şuva vėbaki, Q'onçuğöy zor şineynak'e qayeşi?» §

³⁹ İsayan pi k'inək', şorox şot'o görə vė tet'un baksay ki:

⁴⁰ "Buxaçuğon şot'oğöy pulmoğö k'aç'inebi,

İçoğöy haq'ıla күtebi ki,

İçoğöy pulmoğon maq'an ak'i,

İçoğöy haq'ılen maq'an bot'i

Saal Zaç maq'at'un fıırıpı ki,

Zu şot'oğö q'olaybaz». *

‡ **12:34 12:34** İvel məğ. 110:4; İsa. 9:7; Yez. 37:25; Dan. 7:14

§ **12:38 12:38** İsa. 53:1 * **12:40 12:40** İsa. 6:10; Mat'. 13:14-15; Mrk'. 4:12; Ap'ost'. 28:26-27

41 İsayan İsusi kalaluğa aksuna göröne me əyitmoğ Şot'ay barada pey.

42 Əslində isə kalat'oğoy gelo İsusə vənəy, ama fariseyxon içoğ sinagogaxun maq'at'un şəp'əsi pi mot'o qay tet'un avabakest'ay.

43 Buxaçuğoxun eğala tərifəxunsa amdarx-oxun eğala tərifət'un c'ək'p'i.

44 İsusen ost'aar pine: «Za vë bakalo saycə Za təə, Za Yaq'abit'uval vëne.

45 Za ak'alt'in Za Yaq'abit'uval aneksa.

46 Zu işiğzu. Me dünyəneyal harezu ki, Za vë bakalo bayinq'luğa maq'an mandı.

47 Bezi əyitə ibaki şot'o nu əməlbalt'u isə Zu tez divanbal, şot'aynak' ki, dünyənə divanbsey-nak' təə, dünyənə çark'est'eynak'ez hare.

48 Za t'öəxbi Bezi əyitmoğə nu q'abulbalt'ay divanbal ene bune: Bezi uk'ala əyiten axırnci ğine şot'aynak' q'ərar c'evk'ale.

49 Şot'aynak' ki, Zu Zaxun tez əyitp'i, Za yaq'abi Bavane Bezi k'ə upsuni saal hetər exlətpsuni barada Za əmir tadi.

50 Zu avazu ki, Şot'ay çureğalt'oğon həmişəluğ yəşəyiñşe tast'a. Metərluğen, Bavan za mani əyitmoğə upsuna əmirbenesa şot'oğoz əyite».

13

İsusi İz şagirdxoy turmoğə os'ksun

1 C'ovaksuni axsibay* İşalayinşebaksay. İsusen me dünyənəxun cöybaki İz Bavay t'öğöl qaybaksuni vaxt' hari p'ap'suna avaney. Şot'in

* 13:1 13:1 C'eys. 12:1-27

me dünyəne İçu aid bakalt'oğö həmişə çurəşene, axıra şirik'əl çurəşi.

² Biyəsin şum ukala vədəney. İblisenal ene İsusə toyst'uni fikirə Simon İsk'ariot'i ğar İuday beyne badeney.

³ İsusen Bavan hər şeyə İz kiyel tast'una, İzi Buxaçuğoxun eysuna, qaybakiyal Buxaçuğoy t'öğöl taysuna avaney.

⁴ Şot'in İz ganuxun hayzeri xələtə c'eq'i sa dəsmər ext'i İz biyex ğaçepi.

⁵ Mot'oxun oşa ləənə xe bapi şagirdxoy turmoğö os'k'i, İz biyex ğaçp'i dəsməren şarpsane burqi.

⁶ İsus Simon P'et'era İşalayınşakat'an şot'in İsusə pine: «Ay Q'onçux, bezi turmoğö Hun os'k'alnu?»

⁷ İsusen şot'o coğab tadi pine: «Bezi k'ə bsuna hun həysə təə, oşa q'amışakalnu».

⁸ P'et'eren şot'o pine: «Sal sa vədine! Hun bezi turmoğö ten os'k'al!» İsusen şot'o coğabe tadi: «Əğər nu os'k'ayiz, Bezi əsil şagird bakes ten bakon».

⁹ T'e vədə Simon P'et'eren şot'o pine: «Ay Q'onçux, t'e vədə saycə bezi turmoğö təə, kulmoğö q'a bulal os'k'a».

¹⁰ İsusen şot'o pine: «Os'k'alpi amdareynak' saycə turmoğö os'ksun bəse, şot'aynak' ki, şo bul-oş təmizə. Vənal təmiznan, ama bütüm təə».

¹¹ Şot'in İçu şiin toydalesa avaney, kot'o görəl "bütüm təmiz tenan" pine.

¹² İsusen şot'oğoy turmoğö os'k'it'uxun oşa İz

xələtə lapi p'urum İz gala arsí şot'oğo pine: «Zu vëynak' k'əz bisa q'amişnanbaki?

¹³ Vën Za "Məəlim" saal "Q'onçux" pinan k'ale. Düznan nexə, şot'aynak' ki, Zu hat'e Şozu.

¹⁴ İsə ki, Zu Q'onçux saal Məəlim baksunen ef turmoğoz os'k'i, vënal sun-sunay turmoğoz os'k'alanan.

¹⁵ Vëx ak'esezdi ki, Zu vëynak' bit'u vënal sun-sunaynak' banan.

¹⁶ Serina, serinaz vëx nex: k'ul iz ağaxun, elçiyal içü yaq'abit'uxun kala tene.

¹⁷ İsə ki me əyitmoğoz avanan, vën hametər bsunen bəxt'əvər bakalnan.

¹⁸ Ef bitot'ay barada tez nex. Zu Bezi c'ək'p'it'oğoz çalezxsə. Ama barta "Zaxun sagala şum ukalo Bez düşməne baki" † uk'ala İvel Şam bex p'ap'eq'an.

¹⁹ Həysə me əyitmux bex p'ap'alt'uxun bəş vëx mot'oğoz nexzu ki, bex p'ap'at'an vë bakanan: Zu Şozu.

²⁰ Serina, serinaz vëx nex: Zu yaq'abalt'u q'abulbalt'in Zane q'abulbsa, Za q'abulbalt'in isə Za Yaq'abit'une q'abulbsa». ‡

İuday İsusə toyst'un

(*Mat'. 26:20-25; Mrk'. 14:17-21; Luk'. 22:21-33*)

²¹ İsusen me əyitmoğoz pit'uxun oşa gele pis baki pine: «Serina, serinaz vëx nex: vëxun sunt'in Za toydale».

† **13:18 13:18** İvel məğ. 41:9 ‡ **13:20 13:20** Mat'. 10:40; Mrk'. 9:37; Luk'. 9:48; 10:16

22 İz şagirdxon me əyitmoğo şi barada upsuna nu avabaksuna görə çəmişəki sun-sunay loxolt'un bəği.

23 İz şagirdxoxun soğo - İsusi çureğala şagird Şot'o lap İşaney.

24 Simon P'et'eren t'e şagirdi loxol himebi ki, şi barada upsuna Şot'oxun xavar haq'ane.

25 T'e şagirdenal fırdı İsusaxun xavare haq'i: «Ay Q'onçux, şo şuva?»

26 İsusen coğabe tadi: «Me şume loq'mina torpi şu tadozsa, şone». Loq'mina torpi Simon İsk'ariot'i ğar İudane tadi.

27 İudan loq'mina ext'ala k'inək' Şeytan şot'ay boşe başı. İsusen şot'o "k'ə balnusa, usum ba!" pine.

28 İsusen mot'o het'aynak' şot'o upsuna sulfin bel bakalt'oğoy şuk'k'alən tene q'amışaki.

29 Təngin toray İudast'a baksuna görə bəzit'oğon fikirt'unbi ki, İsusen şot'o "axsibaya yaynak' lazım bakala şeyurxo haq'a" nəəl "kəsibxo sa şey tada" nexə.

30 İudan loq'mina ext'it'uxun oşa kap qavunane c'eri. Üşeney.

Sun-suna çurekinan

31 İuda c'erit'uxun oşa İsusen pine: «Həysə Amdari Ğare s'i alanebaki, Buxaçuğoy s'iyal Şot'oxune alabaki.

32 İsə ki, Buxaçuğoy s'i Şot'oxune alabaki, Buxaçuğonal Şot'o İçust'a alabale, usumluğən alabale.

³³ Ay Bezi əylux! Samal vədəl vəxun bako. Vən Za qəvəğalnan, ama Zu iudeyxo "Bezi tağala gala vən eyes tenan bako" pi k'inək' həysə vəxal mot'o nexzu. §

³⁴ Vəx təzə sa əmirez tast'a: sun-suna çurekinan, Zu vəx çuresi k'inək' vənal sun-suna çurekinan. *

³⁵ Əgər efi sun-suna çuresun bakayin, t'e vədə bütüm amdaxon avabakalt'un ki, vən Bezi şagirdxonan».

P'et'eri İçuxun danmişaksuna İsusı saturbəş upsun

(*Mat'. 26:31-35; Mrk'. 14:27-31; Luk'. 22:31-34*)

³⁶ Simon P'et'eren İsusaxun xavare haq'i: «Ay Q'onçux, mayan taysa?» İsusen coğabe tadi: «Zu tağala gala həysə hun Bezi baç'anexun eyes ten bako, ama oşa eğalnu».

³⁷ P'et'eren şot'o pine: «Ay Q'onçux, həysə het'aynak' Vi baç'anexun eyes tez bako? Vaynak' bezi elmoğoz tadon».

³⁸ İsusen şot'o pine: «Zaynak' vi elmoğon tadon? Serina, serinaz va nex: dadalen elk'amin hun Zaxun xib kərəm danmişakalnu».

14

İsus - Buxaçuğoc tağala yaq'e

¹ «Barta ef ük' maq'an narahat baki. Buxaçuğoc vë bakanan, Zaal vë bakanan.

§ **13:33 13:33** İoan. 7:34 * **13:34 13:34** İoan. 15:12,17; 1 İoan. 3:23; 2 İoan. 5

² Bezi Bavay k'oya mandala ga gelene. Əgər nu bakiniy, vəx uzk'oy ki, vəynak' ga həzirbsaz taysa?

³ Taşi vəynak' ga həzirbit'uxun oşa qaybaki vəx Bezi t'öğöl taşoz ki, Zu bakala gala vənal bakanan.

⁴ Bezi tağala gane yaq'a vən çalnanxsa».

⁵ T'omasen İsusə pine: «Ay Q'onçux, Vi maya taysuna teyan ava, yaq'a hetəryan çalxon?»

⁶ İsusen şot'o pine: «Zu - seri, yəşəyinşest'ala yaq'zu. Bavay t'öğöl tağala saycə sa yaq'e bu, şoval Zaxune c'ovaksa.

⁷ Əgər Za çalxinaniy, Bezi Baval çalnanxoy. İse ene vən şot'o çalnanxsa, şot'o aalk'enan».

⁸ Filip'en şot'o pine: «Ay Q'onçux, Bava yax ak'est'a, ko yaynak' bəse».

⁹ İsusen şot'o pine: «Xeylək vaxt'e ki, Zu vəxunzu, hələ Za ten çalxi, Filip'? Za ak'i amdaren Bez Bava ak'ene. P'oy hun hetəren "Bava yax ak'est'a" pes bakon?

¹⁰ Zu Bavast'a, Baval Zast'a baksuna və tenu ki? Vəx pi əyitmoğə Zaxun tez nexə, ko Zast'a bakala Bavane İz əşurxo bsa.

¹¹ Zu Bavast'a, Baval Zast'a baksuna vəbakanan, tenesa mot'o Bezi bala əşurxo görəq'a bakayin və bakanan.

¹² Serina, serinaz vəx nex: Za və amdaren Bezi bi əşurxo içinal bale, hələ kot'oxunal kala əşurxo bale, şot'aynak' ki, Zu Bavay t'öğöləz taysa.

¹³ Vənal Bezi s'iyen * k'ənesə çureğaynan,

* 14:13 14:13 Bezi s'iyen Bez çureğalt'oğə uyğun

şot'o booz ki, Bavay s'i Ğarast'aq'an alabaki.

¹⁴ He vədə Bezi s'iyen Zaxun sa şey çureğalnansa, şot'o booz.

İvel Urufi barada əyit tast'un

¹⁵ Əğər Za çurnansasa, Bezi buyruğxo əməlbələn.

¹⁶ Zu Bava xoyinşboz, Şot'in q'erəz sa Köməybal yaq'abale, Şoval vəxun həmişəluğ mandale.

¹⁷ Şo Buxaçuğoy serina çoyel c'evk'ala Urufe. Şot'o dünyənen q'abulbes tene baksa, şot'aynak' ki, Şot'o nə ateneksa, nəəl çaltenexsa. Vən isə Şot'o çalnanxsa, şot'aynak' ki, Şo vəxune, ef boş mandale.

¹⁸ Vəx yetim tez bark'al, ef t'öğöl eğoz.

¹⁹ Samal c'ovakit'uxun oşa dünyənen ene Za atenek'al, ama vən Za ak'alnan. Zu yəşəyinqsuna görə vənəl yəşəyinqsalnan.

²⁰ T'e ği avabakalnan ki, Zu Bez Bavast'azu, vən Zast'anan, Zuval vəst'azu.

²¹ Şiin Bezi buyruğxo əməlebsasa, Za çureğalo şone. Bez Bavanal Za çureğalt'u çureğale. Zuval şot'o çureşi Za şot'o ak'est'oz».

²² İsk'ariot' təə, t'e soğo İudan Şot'o pine: «Ay Q'onçux, ko hetərə baksa ki, Hun bütüm dünyənə təə, saycə yaynak' ak'eğalnu?»

²³ İsusen şot'o coğabe tadi: «Şiin Za çuresasa, Bezi əyitə bəğale, Bezi Bavanal şot'o çureğale. Yanal me amdari t'öğöl hari şot'oxun sagala bakalyan.

24 Za nu çureğalt'in Bezi əyiten tene tağal. Ef ibaki zombsun Bezi tene, Za yaq'abi Bavay zombsune.

25 Hələ ki ef t'öğölzu, vəx mot'oğö pizu.

26 Ama Köməybalen - Bavan Bezi s'iyen yaq'abala İvel Urufen hər şeyə vəx zombale. Zu exlətp'i bütüm əyitmoğö ef eyex badale.

27 Ef arane serluğ laxiz taysa, Zast'a bakala serluğa vəxəz tast'a. Zu şot'o vəx dünyənen tadala k'inək' tez tast'a. Barta ef ük' maq'an narahat baki, qımabanan.

28 Zu vəx "həysə tazsa, oşa p'urum ef t'öğöl eğoz" upsuna inanbaki. Əgər Za çuresinaniy, Bezi Bavay t'öğöl taysuna müqnan bakoy, şot'aynak' ki, Bava Zaxun üst'üne.

29 Mot'oğö saturbəş vəx pizu ki, mo bex p'ap'at'an Za vë bakanan.

30 Ene vəxun gele tez əyitk'al, şot'aynak' ki, me dünyəni kalaluğbal enesa. Düze, şot'in Bezi loxol kalaluğbes tene bakon,

31 ama dünyənen avabakalane ki, Zu Bava çurezsa, Bavanal Za k'ə bürmişenesa, şot'o bsazu. Həysə isə hayzanan memiin tağen.

15

C'ap' saal iz zoğurux

1 Zu - seri c'ap'zu, Bez Baval t'ulluği q'onçux.

2 Zast'a bakala bar nu tadala hər zoğa Bavan k'as'ene. Bar tadala hər zoğa isə budayinşi təmizebsa ki, lap gele barq'an tadi.

3 Vən isə Bezi pi əyiten ene təmiznan.

⁴ Zast'a mandanan, Zuval vëst'a mandoz. Zoğ c'ap'e loxol nu bakayin, için-içuxun bar nu tadala k'inək' vënal Zast'a nu mandaynan, bar tades tenan bakon.

⁵ C'ap' Zuzu, vënal zoğurxonan. Şu Zast'a mandayin, Zuval şot'ost'a mandayiz, şot'in gele bare tadon, şot'aynak' ki, Zasuz hik'k'al bes tenan bakon.

⁶ Zast'a nu mandalo isə, c'ap'axun t'ödx boseşi q'aribaki zoğ k'inək'e. Metər zoğurxo girbi aruğo bot'unst'a boneksa.

⁷ Əgər Zast'a mandaynan, Bezi əyitmuxal vëst'a mandayin, k'ə xoyinşbi çureğaynan, vëx tadeğale.

⁸ Vën gele bar eşt'unen saal Bezi şagird bak-sunen Bezi Bavay s'i alanebaksa.

⁹ Bavan Za çureşi k'inək' Zuval vëx çurezşi. Bezi çuresunast'a mandanan.

¹⁰ Əgər Bezi buyruğxo əməlbaynan, Bezi çuresunast'a mandalnan, hetər ki, Zu Bavay buyruğxo əməlbi Şot'ay çuresunast'a manezst'a.

¹¹ Me əyitmoğo vëx exlətezbi ki, Bezi müqluğ vëst'aq'an baki, ef müqluğal bolq'an baki.

¹² Bezi buyruğ metərə: Zu vëx çureşi k'inək' vënal sun-suna çurekinan. *

¹³ Şuk'k'ali çuresun dost'eynak' iz elmoğo tadala amdari çuresunaxun gele bakes batenekon.

¹⁴ Əgər Zu vëx bürmişit'oğo əməlbaynan, vën Bezi dost'urxonan.

* 15:12 15:12 İoan. 13:34; 15:17; 1 İoan. 3:23; 2 İoan. 5

15 Ene vëx nökerxo tez nex, şot'aynak' ki, nökören iz ağan k'ə bsuna tene ava. Zu vëx dost'ez nex, şot'aynak' ki, Bezi Bavaxun ibakit'oğö bütümə vëx avabakesezdi.

16 Vën Za tenan c'ək'p'i, Zuz vëx c'ək'p'i tapşurbi ki, taşi bar tadanən, t'e baral həmişə mandane. Metərлуğən, Bezi s'iyen Bavaxun k'ə çureğaynan, Şot'in vëx tadale.

17 Bezi buyruğ mone: sun-suna çurekinan.

Dünyənen şagirdxo nifrətsun

18 Dünyənen vëx nifrətbayin, ef eyex badanan ki, vëxun bëş Zane nifrətbe.

19 Əgər me dünyənexun bakiynaniy, dünyənen izi k'inək' vëx çureğoy. Ama vën dünyənexun tenan, Zu vëx dünyənexun c'ək'ezpi, kot'o görə dünyənen vëx nifrətebsa.

20 Zu vëx pi əyitə ef eyex badanan: "K'ul iz ağaxun kala tene". Əgər Za pul tadi işiğ tet'un tadesa, vëxal hat'etər balt'un; Bezi əyitə bəğət'unsa, efiyal əyitə bəğalt'un. †

21 Kot'oğö bitova efi Bezi bač'anexun taysuna görə balt'un, şot'aynak' ki, Za Yaç'abit'u tet'un çalxsa.

22 Zu nu harizuy, şot'oğoxun nu exlətp'izuy, şot'oğoy taxsır tene bakoy, ama həysə günaxkər baksuna görə içoğö təmizə c'evk'es tet'un bakon.

23 Za nifrətbalt'in Bezi Bavay nifrətebsa.

24 Əgər Zaxun başq'a şuk'k'alən nu bes bakala əşurxo şot'oğoy arane nu bizuy, içoğoy günax

† 15:20 15:20 Mat'. 10:24; Luk'. 6:40; İoan. 13:16

tene bakoy. Ama həysə Bezi bit'oğö ak'it'uxun oşal Zaal, Bezi Baval nifrətt'unbsa.

²⁵ Ama mo kot'o görəne baki ki, Moiseyi Şamurxoy boş şameşi "Za nahaq' gala nifrətt'unbi" əyit bex p'ap'ane. †

²⁶ Bavaxun eğala serina ak'est'ala Urufen - Zu Bavay t'öğölxun vəynak' yaq'abala Köməybalen, eğat'an isə Bezi barada şahidluğbale.

²⁷ Vənal mot'o ef piin ak'i şahidluğbalnan, şot'aynak' ki, t'e belxun Zaxun sagalanan.

16

¹ Me əyitmoğö vəx nexzu ki, ef vəluğ nu açane.

² Vəx sinagogxoxun şəp'eğalt'un. Hamal t'etər sa vədə eğale ki, vəx bəsp'alt'in Buxaçuğö q'ulluğbi baksuna fikirbale.

³ Şot'oğön mot'o balt'un, şot'aynak' ki, nə Bava tet'un çalxi, nə Za.

⁴ Ama mot'oğö vəx exlətezbi ki, t'e vaxt' eğat'an Bez pi əyitmoğö ef eyex badanan.

İvel Urufi əşurux

Süft'inəxun mot'oğö vəx tez exlətp'i, şot'aynak' ki, vəxun sagalazuy.

⁵ Həysə isə Za Yaq'abit'ay t'öğölez taysa, ama vəxun şuk'k'alən Zaxun "mayan taysa?" pi tene xavar haq'sa.

⁶ Şot'aynak' ki, me Bezi pit'oğön vəx dərdəne badi.

⁷ Ama Zu vəx serinaz nex: Bezi taysun ef xeyrinəne. Şot'aynak' ki, nu tağayiz, Köməybal

† 15:25 15:25 İvel məğ. 35:19; 69:4

ef t'öğöl tene eğal, ama tağayiz, Şot'o vëynak' yaq'aboz.

⁸ Şo eğat'an günaxi, düzgünluği saal divani barada fikiri düz nu baksuna avabakeş'tale:

⁹ günaxi barada, şot'aynak' ki, Za vëluğ tene bu;

¹⁰ düzgünluği barada, şot'aynak' ki, Zu Bavay t'öğölez taysa, ene Za tenan ak'al;

¹¹ divani barada, şot'aynak' ki, me dünyəni kalaluğbaleynak' * ene q'ərar tadeşene.

¹² Hələ vëx Bezi uk'ala gele əyitzax bu, ama həysə korox ef haq'ıla tene p'aq'al.

¹³ Serina çoyel c'evk'ala Uruf eğat'an isə Şot'in vëx həgigi seri bakala yaq'en taşale. Axırı hik'k'ala İçuxun tene exlətp'al, ama k'ə ibake-nesa şot'o uk'ale saal oşa bakala əşurxo avabakeş'tale.

¹⁴ Şot'in Bezi s'iya alabale, şot'aynak' ki, Zu pi əyitmoğ vëx avabakeş'tale.

¹⁵ Bezi Bavay k'ə bunesa, Bezine. Kot'o göröz "Bezi əyitmoğ vëx avabakeş'tale" pi.

Şagirdxoy dərdə müqluğa fıropsun

¹⁶ Male mande, Za ene tenan ak'al, ama gele tene c'ovakal ki, Za p'urum ak'alnan». †

¹⁷ T'e vədə İsusi bəzi şagirdxon sun-suna pit'un: «"Male mande, Za ene tenan ak'al, ama gele tene c'ovakal ki, Za p'urum ak'alnan" saal "şot'aynak' ki, Bavay t'öğölez taysa" pi me əyitmux k'ə upsuna?»

* **16:11 16:11** - yəni ki ibliseynak' † **16:16 16:16** - Bəzi şamurxost'a: ak'alnan. Şot'aynak' ki, Bavay t'öğölez taysa.

18 Şot'oğon içoğoy arane xavart'un haq'say: «"Male mande", "gele tene c'ovakal" k'ə upsuna? Yan mot'o teyan q'amışaksa».

19 İsusen İçuxun k'ə xavar haq'alt'uniysa av-abaki şot'oğo pine: «"Male mande, Za ene tenan ak'al, ama gele tene c'ovakal ki, Za p'urum ak'alnan" pi Bezi əyiti baradanan sun-sunaxun xavar haq'sa?»

20 Serina, serinaz vəx nex: vən önöpi zizik'alnan, dünyə isə müq bakale. Vən dərde boş bakalnan, ama ef dərd müqluğa fırık'ale.

21 Çuğon əyel eçala vədiñe q'aç'e zap'e, şot'aynak' ki, iz vədə p'ap'ene. Ama əylə eçerit'uxun oşa dünyəne sa amdar eşt'una görə iz müqexun zapi q'aç'a eyexun c'evək'sa.

22 Vənal həysə dərđlunan. Ama Zu vəx p'urum ak'oz, t'e vədə vən müqbakalnan, şuk'k'alenal me müqluğa vəxun haq'es tene bakal.

23 T'e ği Zaxun hik'k'al tenan xavar haq'al. Serina, serinaz vəx nex: Bezi s'iyen † Bavaxun k'ə çureğaynan, Şot'in vəx tadale.

24 Həysət'inəl şirik' Bezi s'iyen hik'k'al tenan çureşe. Çurekinan, tadeğale, ef müqluğal bol bakale.

25 Vəx mot'oğo məsələğonez nexey. Ama t'etər sa vədəne eysa ki, ene vəxun məsələğon tez exlətp'al, Bavay barada vəynak' qay exlətp'oz.

26 T'e ği vən Bavaxun Bezi s'iyen xaişbalnan. Zu Bezi ef gala Şot'oxun sa şey xoyinşbsuna tez nex.

† 16:23 16:23 - Bez çureğalt'oğo uyğun

27 Axırı Bavan İçin vëx çuresa, şot'aynak' ki, vën Za çurnansı, Buxaçuğoy t'öðxun Bezi eysunal vënanbaki.

28 Bavay t'öðxun me dünyənez hari, isəəl me dünyənexun c'eri p'urum Bavay t'öğölez taysa».

29 T'e vədə İz şagirdxon pit'un: «Həysə Hun qayen exlətpsa, sal sa məsələl ten nex.

30 İsə q'amışyanbaksa ki, Hun hər şeyə Vaxun xavar haq'alt'uxun bəşen ava. Kot'o görəl Vi Buxaçuğoxun eysuna vëyan».

31 İsusen şot'oğə pine: «Həysə həgigiyal vënan?

32 Mone, Za savsa barti hər soğə iz k'oya şareğala vaxt' enesa, şə ene harene. Ama Zu savsa tezu, şot'aynak' ki, Bava Zaxune.

33 Vën Zast'a serluğ bəğğəbanan piz mot'oğə vëynak' exlətp'i. Me dünyəne əzyəti boşnan, ama ük'lü bakanan! Zu me dünyəni şərə q'alibez hari».

17

İsusi İçeynak' afırpsun

1 İsusen exlətp'i çark'it'uxun oşa göynul bəği pine: «Ay Bava, vaxt' hare! Vi Ğare kalaluğa ak'est'a ki, Ğarenal Vi s'iyəq'an alabi.

2 Hun Şot'o bitot'ay loxol ext'iyəren tadi ki, Şot'inal Vi tadit'oğə bitova həmişəluğ yəşəyiñş tadane.

3 Həmişəluğ yəşəyiñşal mone ki, Va - tək bakala seri Buxaçuğə saal Hun yaq'abi İsus Xrist'osa çalxat'un.

4 Hun Za tapşurbi əşurxo bex p'ap'espsunen oçali çoyel Vi kalaluğa ak'esezdi.

5 Ay Bava, Zu Vi t'öğöl bakat'an, hələ dünyə yaranmışakit'uxun bəş Bezi s'i alabakeney. Həysə p'urum Bezi s'iya Vi t'öğöl alaba.

İsusı İz şagirdxoynak' afırıpsun

6 Dünyənəxun Hun Za tadi amdarxo Vi Şu baksunaz ak'est'i. Şorox Vit'unıy. Hun şot'oğo Zan tadi, şot'oğonal Vi əyitə əməlt'unbi.

7 Həysəəl avat'un ki, Za k'ə tadenu bito Vax-une.

8 Şot'aynak' ki, Za avabakest'i əyitmoğo şot'oğo avabakesezdi, şot'oğonal q'abult'unbi. Vi t'öğölxun eysuna həgigiyal q'amışt'unbaki, Za Hun yaq'absunal vət'unbaki.

9 Zu şot'oğoynak'ez afırıne. Dünyəneynak'təə, Za tadit'oğoynak'ez xoyinşbsa, şot'aynak' ki, şorox Vit'un.

10 Bezi bakala hər şey Vine, Vi bakaloroxal Bezine, şot'oğoxunez Bezi s'iya alabe.

11 Zu me dünyəne gele tez mandal, Zu Vi t'öğölez qaybaksa. Şorox isə me dünyənet'un manst'a. Ay İvel Bava, şot'oğo Za tadi Vi s'iyə zoren q'orişa ki, Yallarik' saq'at'un baki.

12 Şot'oğoxun sagala baki vədine şot'oğo Hun Za tadi Vi s'iyə zoren q'orişezbsay. Şot'oğo ezfi. İvel Şam bex p'ap'eq'an pi əfçibaksuna q'ərar tadeşi amdaraxun başq'a, şot'oğoxun şuk'k'al tene açi. *

* 17:12 17:12 İvel məğ. 41:9; İoan. 13:18

13 Həysəəl Vi t'öğölez eysa. Heq'ədər ki me dünyənezu, me əyitmoğə nexzu ki, Bezi müqluğ şot'oğost'al bol-bolq'an baki.

14 Zu şot'oğə Vi əyitə p'ap'esezbi. Dünyənen şot'oğə nifrətebi, şot'aynak' ki, Zu me dünyənexun nu bakala k'inək' şoroxal me dünyənexun tet'un.

15 Şot'oğə me dünyənexun exst'una təə, şot'oğə şər bakalt'uxun q'orişbsunaz Vaxun xoy-inşbsa.

16 Zu me dünyənexun nu bakala k'inək' şoroxal me dünyənexun tet'un.

17 Şot'oğə Vaynak' Vi seri bakala əyiti zoren İvelba. Seri bakalo saycə Vi əyite.

18 Hun Za me dünyəne yaq'abi k'inək' Zuval şot'oğə me dünyənez yaq'abi.

19 Za şot'oğoy dərdenez Va həsrbsa ki, şorox həgigiyal Viq'at'un baki.

İsusi bütüm İçu vət'oğəynak' afırıpsun

20 Saycə şot'oğəynak' təə, şot'oğoy əyiten Za və bakalt'oğəynak'al afırızne ki,

21 bütüm saq'at'un baki. Ay Bava, Hun Zast'a, Zuval Vast'a bakala k'inək' şoroxal Yast'a bakeq'an ki, dünyənen Vi Za yaq'absuna vəbakeq'an.

22 Hun Za tadi s'iye kalaluğa Zuval şot'oğoz tadi ki, Yan sa bakala k'inək' şoroxal saq'at'un baki.

23 Zu şot'oğost'a, Hunal Zast'anu. Barta şoroxal tam saq'at'un baki ki, me dünyənen Vi Za yaq'absuna, Za çureğala k'inək' şot'oğoval çuresuna avabakeq'at'un.

²⁴ Ay Bava, xaişezbsa ki, Hun Za tadi amdarx-oval Bezi bakala gala Zaxunq'at'un baki. Barta Hun Za tadi s'iyə kalaluğa ak'eq'at'un, şot'aynak' ki, Hun dünyə yaranmışakalt'uxun bəşen Za çureşi.

²⁵ Ay düzgün bakala Bava, me dünyənen Va tene çalxi, Zu isə Va çalezxsa, mot'oğonal Vi Za yaq'absuna avat'unbaki.

²⁶ Vi şu baksuna şot'oğə avabakesezdi, avabakest'unal davamboz ki, Vi za tadi çuresun şot'oğost'a bakala k'inək', Zuval şot'oğost'a bakaz».

18

İsusi biq'esun

(*Mat'. 26:47-56; Mrk'. 14:43-50; Luk'. 22:55-57*)

¹ İsusen afırıpıt'uxun oşa İz şagirdxoxun sagala c'eri Gidron dərəni t'e soğə tərəfə c'ovaki. T'et'iyə sa zeytunluğə buy. İsus q'a İz şagirdxo t'iyat'un başi.

² İsusa xəyanətbala İudanal me ganu çalexsay, şot'aynak' ki, İsus q'a İz şagirdxo usum-usum t'et'iyə girt'unsay.

³ Mone, İudan Rime q'oşuni əsk'ərxo saal samci bəyinşxon q'a fariseyxon yaq'abi xrame sa hema q'aroolçığə t'iyane eçeri. Şot'oğoy kiyel çirağ, lopa saal silaxe buy.

⁴ İsusen İz bel eğala hər şeyə avaney. Şo bəş c'eri "şunan qəvesa?" pi şot'oğoxun xavare haq'i.

5 Şot'o coğabt'un tadi: «Nazaret'lu İsus». İsusen şot'oğö "Zu Şozu" * pine. Şot'o toydi İudal şot'oğoxun sagalaney.

6 İsusen "Zu Şozu" uk'at'an şorox qoş baki oçala pastt'unşi.

7 Şot'in p'urum "şunan qəvesa?" pi şot'oğoxun xavare haq'i. Şot'oğonal "nazaret'lu İsus" pit'un.

8 İsusen coğabe tadi: «Vəx pizu ki, Zu Şozu. Əgər Zanan qəvesasa, Bez t'öğöl bakalt'oğö tərbanan taşeq'at'un».

9 Mot'o şot'aynak'e pi ki, İzi "Za tadi amdarxoxun şuk'k'ala tez açesp'i" pi əyit bex p'ap'ane.
†

10 Simon P'et'erast'a xançale buy. Şot'o c'evk'i samci bəyinşi nökeri yön ümüğö tumexun bonet'i. T'e nökeri s'i Məlikey.

11 T'e vədə İsusen P'et'era pine: «Xançala iz gala laxa! Bavan tadi koruği kasina ũğiz buq'on». ‡

12 T'e vədə hazartani kalat'in iz əsk'ərşoxun sagala, saal iudeyxoy xrame q'aroolçiğon İsus a biq'i İz kulmoğö gəçt'unpi.

13 İsus a süft'ə Xanani t'öğölt'un taşeri. Şo t'e usen samci bəyinşxoy kalo bakala K'ayafay q'ayinbaney. §

* **18:5 18:5** - Həmişə Bakalo. † **18:9 18:9** 17:12 ‡ **18:11 18:11** Mat'. 26:39; Mrk'. 14:36; Luk'. 22:42 § **18:13 18:13** - Xanan içal süft'ə samci bəyinşxoy kaloney. Şot'o gele vədə hələl "samci bəyinşxoy kalo" pit'un k'aley.

14 Mo hat'e K'ayafaney ki, "bütüm me azuk'i k'as'esunaxunsa sa amdari me azuk'eynak' bisun şaat'e" pi iudeyxoy kalat'oğo maslaate tadey. *

Pet'eri İsusaxun samci danmişaksun

(*Mat'. 26:69-70; Mrk'. 14:66-68; Luk'. 22:55-57*)

15 Simon P'et'er saal q'eröz sa şagird İsusı bač'anexun tat'unsay. T'e şagird samci bëyinşxoy kalat'ay çalxaley, şot'aynak'al İsusaxun sagala şot'ay məəlne baneşi.

16 P'et'er isə qavuna çomoy t'öğöl çurk'alane baki. Samal oşa samci bëyinşxoy kalat'ay çalxal bakala t'e şagird qavunane c'eri. Şot'in çomoy tume çurpi q'ulluğçi xuyərəxun exlətp'i P'et'era bonane badi.

17 Me arane çomoy tume çurpi q'ulluğçi xuyəren P'et'eraxun xavare haq'i: «Hun t'e amdari şagirdxoxun tenu ki?» Şot'in isə "təə, tezu" pine.

18 Miney pi nökerxon q'a q'aroolçiğon t'et'iya aruxp'i, iz hərrəmine çurpi gamt'unsay. P'et'eral şot'oğoxun çurpi gamesane burqi.

İsus Samci bëyinşxoy kalat'ay bəş

(*Mat'. 26:59-66; Mrk'. 14:55-64; Luk'. 22:66-71*)

19 Samci bëyinşxoy kalat'in isə İsusaxun İz şagirdxoy q'a zombsuni baradane xavar haq'say.

* **18:14 18:14** İoan. 11:49-50

20 İsusen şot'o coğabe tadi: «Zu bitot'ay bəş qayez exlətp'e, bütüm iudeyxo gireğala sinagogxo q'a xramaz həmişə zombe, hik'k'alal c'ap' tez exlətp'e.

21 İsə het'aynak'en Zaxun me exlətə taşt'a? Za ibaki amdaxoxun xavar haq'a, şot'oğon Bezi pi əyitmoğo avat'un».

22 İsusen me əyitmoğo pit'uxun oşa t'et'iya çurpi q'ulluğçığoy sunt'in "samci bəyinşxoy kalat'u metəren coğab tast'a?" pi Şot'o sa silləne duği.

23 İsusen şot'o coğabe tadi: «Əgər haq'suzes əyitesa, Bez haq'suz baksuna ak'est'a. Ama düzez əyitesa, Za het'aynak'en duğsa?»

24 T'e vədə Xananen Şot'o hələl İz kul gəç samci bəyinşxoy kalo bakala K'ayafay t'öğölə yaq'abi.

P'et'eri p'əmcı saal xibimci danmışaksun

(*Mat'. 26:71-75; Mrk'. 14:69-72; Luk'. 22:58-62*)

25 Simon P'et'er çurpi gameğat'an şot'oxun p'urum xavart'un haq'i: «Unk'o hunal me amdari şagirdxoxunnu, tene?» Şot'in danmışaki "təə, tezu" pine.

26 Samci bəyinşxoy kalat'ay nökerxoxun soğo P'et'eren duği ümüğo bot'i amdari q'oomey. Hat'e nökeren "va şot'oxun sagala tez ak'ey ki ganu?" pi P'et'eraxun xavare haq'i.

27 P'et'er p'urum izi İsusaxun sagala baksunaxun danmışe baki. Hat'e saadal dadalen elepi.

İsus Rimen təyinbi kalaluğbal P'ilat'i bəş
(*Mat'. 27:1-2; 11-31; Mrk'. 15:1-20; Luk'. 23:3-5; 13-25*)

²⁸ Savaxt'an üşenen İudeyin kalat'oğon İsusə K'ayafay t'öoxun Rimen təyinbi kalaluğbal P'ilat'i sarayat'un eçeri. Ama içan saraya tet'un başi şot'aynak' ki, pak manst'unt'un çuresay, tenesa C'ovaksuni axsibayi† ukuna ukes tet'un bakaliy.

²⁹ T'e vədə P'ilat' qavuna, şot'oğoy t'öğöl c'eri pine: «Me amdari taxsır hik'ə?»

³⁰ Şot'oğon P'ilat'a coğabt'un tadi: «Əgər me amdaren pis əş nu biq'i bakiniy, kot'o vi kiyel teyan tadoy!»

³¹ P'ilat'en şot'oğə pine: «Kot'o memiin taşeri ef k'anunen vən divanbanan». İudeyxoy kalat'oğon P'ilat'a pit'un: «Beşi şuk'k'ala besp'est'uni ext'iyər butene».

³² Mo şot'o görəne baki ki, İsusi İzi hetər bisuni barada pi əyit bex p'ap'ane. ‡

³³ P'ilat' qaybaki sarayane başi. Şot'in İsusə k'alpi Şot'o pine: «Hun iudeyxoy padçağnu?»

³⁴ İsusen coğabe tadi: «Hun kot'o vaxunen pi, yoxsa Bezi barada va q'erəzt'oğont'un exlətp'i?»

³⁵ P'ilat'en pine: «Zu iudeyzu ki? Vi azuk'en q'a samci bəyinxone va bezi kiyel tadi. Exlətp'a, k'ən biyo?»

³⁶ İsusen coğabe tadi: «Bezi padçağluğ me dünyənəxun tene. Əgər Bezi padçağluğ me dünyənəxun bakiniy, Bezi q'ulluğçığon Zu

† **18:28 18:28** C'eys. 12:1-27 ‡ **18:32 18:32** - İsusen İzi xaçə loxol t'əq't'esuna saturbəş avabakest'eny. İoan. 3:14; 12:32

iudeyxoy kalat'oğoy kiyel nu bafst'eynak' davat'unboy. Ama Bezi padçağluğ memiin tene».

³⁷ P'ilat'en Şot'o pine: «Ak'esa, hun padçağnu». İsusen coğabe tadi: «Vi pi k'inək'e, Zu Padçağzu. Zu serin barada şahidluğbseynak'ez nanaxun baki dünyəne hari. Serin tərəf bakala hər sunt'in Za ümüxelaxsa».

³⁸ P'ilat'en Şot'oxun "p'oy seri hik'ə?" pi xavare haq'i.

Mot'o pit'uxun oşa p'urum qavuna, iudeyxoy t'öğöl c'eri şot'oğo pine: «Zu Şot'ost'a sal sa taxsır tez aksa.

³⁹ Vəst'a sa ədətə bu: C'ovaksuni axsi-bayi vədine zu vəynak' sa tana tərəzbsa. Həysə çurnansasa, vəynak' "iudeyxoy padçağa" tərbaz?»

⁴⁰ Şot'oğon p'urum harayk'a pit'un: «Me andara təə, Barabba tərba!» Barabba isə sa k'uldurey.

19

İsusa bespsuni q'ərar

¹ T'e vədə P'ilat'en İsusa tatarlayınşbsunane əmirbi.

² Əsk'ərxonal şaşaxun sa tac əldi İsusı belt'un laxı, Şot'ay loxol tünd ç'oc'a xələtt'un lap't'i.

³ Şorox İsusı t'öğöl hari "iudeyxoy padçağ dirist'q'an baki!" pi Şot'o sillət'un duğsay.

⁴ P'ilat'en p'urum qavuna c'eri iudeyxoy pine: «Mone, şot'o qavuna, ef t'öğöləz eşt'a ki, bezi şot'ost'a sa taxsır nu aksuna vən avabakanan».

⁵ İsus İz bel şaşaxun tac, İz loxol tünd ç'oç'a xələt qavuna c'eğat'an P'ilat'en şot'oğoy pine: «Me amdari loxol bəğanan!»

⁶ Samci bəyinşxon q'a şot'oğoy q'ulluğçığon Şot'o ak'i "xaçe loxol t'əq't'a, xaçe loxol t'əq't'a!" uk'a harayt'unpi. P'ilat'en isə şot'oğoy pine: «Şot'o vən ext'i xaçe loxol t'əq't'anan, şot'aynak' ki, zu şot'ost'a sa taxsır tez aksa».

⁷ İudeyxon şot'o coğabt'un tadi: «Beşi k'anune bu, me k'anuna görəl şo biyalane, şot'aynak' ki, içü Buxaçuğoy Gare nex».

⁸ P'ilat'en me əyitə ibaki samalal q'İnebi.

⁹ P'urum saraya başi İsusaxun xavare haq'i: «Hun mayinnu?» Ama İsusen şot'o coğab tene tadi.

¹⁰ P'ilat'en Şot'o pine: «Zaxun exlətpsün ten çuresa? Ten ava ki, va tərbsunal, xaçe loxol t'əq'st'unal bezi kiyele?»

¹¹ İsusen şot'o coğabe tadi: «Əgər va Alaxun nu tadeşiniy, Bezi loxol vi sal sa ext'iyər tene bakoy. Ama Za vi kiyel tadit'ay günax gele kalane».

¹² Me əyitmoğoxun oşa P'ilat'en Şot'o tərbsune çuresi, ama iudeyxon harayk'a next'uniy: «Əgər me amdara tərbayın, imp'erat'ori tərəf tenu. İçü padçağ uk'alo imp'erat'ori düşməne!»

¹³ P'ilat'en me əyitə ibaki İsusə qavunane c'evk'i. Şo "Jenen Döşəyinşəki" gala (əbrani muzin Gabbata), izi divanbseynak' laxeşi taxt'a areşi.

¹⁴ C'ovaksuni axsibayeynak'* həzirluğ bəğala

* 19:14 19:14 C'eys. 12:1-27

ğine təxminən üçüncü saadey. † P'ilat'en iudeyxo "bəğanan, ef padçağ mone!" pine.

15 Ama şot'oğon harayt'unpi: «İradbakeq'an, iradbakeq'an! Kot'o xaçe loxol t'əq't'a!» P'ilat'en şot'oğoxun xavare haq'i: «Yəni ef padçağa xaçe loxol t'əq't'az?» Samci bəyinşxon coğabt'un tadi: «İmp'erat'oraxun başq'a beşi padçağ butene!»

16 T'e vədə P'ilat'en İsusə xaçe loxol t'əq'st'eynak' şot'oğoy kiyele tadi.

İsusə xaçe loxol t'əq'st'un

(*Mat'. 27:32-44; Mrk'. 15:21-32; Luk'. 23:24-43*)

Əsk'ərxon İsusə tat'unşeri.

17 İsusen xaça için taşeri "Kəllə", yəni əbrani muzin K'olgot'a uk'ala galane c'eri.

18 T'et'iyə şot'o xaçe loxol t'əq't'undi. İçuxun sagala q'erəz p'ə tanal xaçe loxol t'əq't'undi: soğo İsusə yön, t'e soğo tərs tərəf, İsus isə bixeyey.

19 P'ilat'en xaçe loxol İudeyxoy PADÇAĞ NAZARET'LU İsus əsəmə duğest'i.

20 İudeyxoy gelet'ine mə əsəmə k'alpi, şot'aynak' ki, İsusə xaçe loxol t'əq't'əsi gə şəhərə İsaney hamal t'e əsəmə əbrani, lat'ini saal grek'i muzine əsəməşey.

21 Mot'o görət'un iudeyxoy samci bəyinşxon P'ilat'a pey: «"İudeyxoy padçağ" təə, "<Zu iudeyxoy padçağzu> uk'al" əsəmə».

22 P'ilat'en isə "k'ə əsəməpezsa, ene əsəməpezu" pine coğab tadey.

† 19:14 19:14 üçüncü saad - həysət'in vaxt'en bərezərə saadi p'as's'e.

23 Əsk'ərxiŋ İsusaxaçe loxol t'əq'tit'uxun oşa Şot'ay paltarxo ext'i içoğoy arane bip' gala cöyt'unbi. Şot'oğon gurat'al ext'undi, t'e gurat' t'etəre əleşey ki, şot'ay loxol əbun buteney.

24 Şot'oğon sun-suna pit'un: «Mot'o zığmaben, çöp bosen bəyin, şiya baksax». İvel Şamurxost'a bakala

"İçoğoy arane Bezi paltara cöyt'unbi, Bezi paltareynak' çöpt'un bosix" ‡
əyit bex p'ap'eq'an pine me əşurxo baki.

25 İsusaxaçe loxol t'əq'ti gala İz Nana, İz Nanay xunçi, K'leop'ay çuux Mariyaxaal magdallu Mariyane çurpey.

26 İsusen İz Nanaaal Şot'ay t'öğöl İz çureğalaxağirdi çurpsunaxak'i İz Nana pine: «Ay Nana, kot'o Vi ğar hesabba!»

27 Şağirdə isə "hunal kot'o vi nana hesabba!" pine. Kot'oxun oşax t'e şağirden Mariyax iz k'oyane taşeri.

İsusix bisun

(*Mat'. 27:45-56; Mrk'. 15:33-41; Luk'. 23:44-49*)

28 İsusen hər şeye tamam baksunaxavaney. Şot'aynak'al İvel Şam tam bex p'ap'eq'an pi "xenezaz baki!" pine. §

29 T'et'iyax fine oq'oyen buy sax q'ave buy. Sax bisinə t'e oq'oyi boş puşp'it'uxun oşax q'arğuni loxol c'ovakest'i İsusix jomot'un taşeri.

‡ 19:24 19:24 İvel məğ. 22:18 § 19:28 19:28 İvel məğ. 22:15; 69:21

30 İsusen fine oq'oya q'urtedi. Oşa "tamame baki" pi İz bula k'os'bi İz urufa Buxaçuğone tapşurbi.

31 Mo Həzirluği ğiney, hamal me Şamat' ği C'ovaksuni axsibayaxun sa ğinane kofst'ay. İudeyxon tet'un çuresay ki, xaçe loxol t'əq't'eşiyorox Şamat' ğine suruk' mandat'un. Şot'aynak'al şot'oğon P'ilat'axun xaişt'unbi ki, xaçe loxol t'əq't'eşit'oğoy turmoğoxoxbi * meydxo xaçe loxolxun ext'at'un.

32 T'e vədə əsk'əraxon süft'ə İsusaxun sagala xaçe loxol t'əq't'eşit'oğoy sunt'ay, oşa isə t'e sunt'ay turmoğoxoxt'unbi.

33 İsusı t'əğöl İşalayınşakat'an isə Şot'ay ene p'uri baksuna ak'i İz turmoğox tet'un xoxbi.

34 Ama əsk'ərxoxun sunt'in Şot'ay bərinə xişt'ik'en deşinebi, hat'e saad t'et'iin p'i saal xene bari.

35 Mot'o iz piin ak'i amdarene şahidluğbsa, şot'ay şahidluğal serine, şot'in serina upsuna avane. Şahidluğbsa ki, vənal və bakanan.

36 Morox şot'o görəne baki ki, İvel Şamurxost'a bakala "Şot'ay sa üq'ənal xox tene bakal" † əyit bexq'an p'ap'i.

37 İvel Şamurxost'a metər sa gaal bune: "Deşibakit'ay loxol bəğalt'un". ‡

* **19:31 19:31** Xaçe loxol t'əq't'eşit'oğoy bisunen boxoye zapey. Ama şot'oğoy turmoğoxoxbsunen şot'oğon içoğox efes tet'un baksay, metərлуğenal suruk'eşi usum bisat'unıy. † **19:36 19:36** C'eys. 12:46; Ams'i oç. 9:12; İvel məğ. 34:20 ‡ **19:37 19:37** Zək. 12:10; Qay. əyit 1:7

İsusi meydə mağarina laxsun
(*Mat'. 27:57-61; Mrk'. 15:42-47; Luk'. 23:50-56*)

³⁸ Mot'oxun oşa arimat'eyalu İosifen P'ilat'axun meydə exst'unane xaişbi. İosif İsusi şagirdey, ama iudeyxoy kalat'oğoxun q'ıbsuna görə mot'o c'ap'e efsay. P'ilat'en şot'o bareti, İosifenal hari İsusi meydə exedi.

³⁹ Şot'oxun sagala Nik'odimal buney, mo üşe İsusi t'öğöl hari hat'e Nik'odimey. § Şot'in içuxun sabaç lit'ra * aloyaxun gərgürbi mirra † c'əyine eçeri.

⁴⁰ Şot'oğon İsusi meydə ext'i iudeyxoy oçalaxbsuni ədəten şot'o adeğala c'əyin ləǎmdi kətani bəzen bəc'ürt'unpi.

⁴¹ İsusaxa xaçe loxol t'əq't'i gala İşa sa gane buy, memiyal hələ meydə nu laxesi təzə sa mağarane buy.

⁴² Əyc'indəri Şamat' ğiney, me mağaral İşa baksuna görə şot'oğon İsusi meydə t'et'iyat'un laxi.

20

İsusi bəyinbaksun

(*Mat'. 28:1-8; Mrk'. 16:1-8; Luk'. 24:1-12*)

¹ Şamat'i samci ğine* üşenen, hələ bayinq' vədine magdallu Mariya İsus laxesi mağarinane

§ **19:39 19:39** İoan. 3:1-2 * **19:39 19:39** sabaç lit'ra - 34 kg.

† **19:39 19:39** mirra - şaat' adeğala oyurxoxun həzirbaki toyexlu c'əyin * **20:1 20:1** Şamat'i samci ğine - yəni bazarin ğine. İudeyxoynak' şamat'i samci ği bazarin ğine hesabbsa.

hari. Şot'in anak'i ki, mağarin jomoxun t'öp'ök' jë t'ik'iresene.

² Şot'aynak'al t'it'eri Simon P'et'eri saal İsusi ən gele çureğala t'e soğo şagirdi t'ögöl hari pine: «Q'onçuğomağarinaxun taşeret'un, mayat'un laxe teyan ava».

³ P'et'er saal t'e soğo şagird mağarinat'un taşi.

⁴ Şorox sagala t'it'unst'ay, ama t'e soğo şagird P'et'eraxun yeyine t'ist'ay, şot'o görel mağarina süft'ə şone p'ap'i.

⁵ Şot'in k'os'baki anak'i ki, kətani bəzurxo t'iya bitene, ama bona tene başi.

⁶ Şot'ay bač'anexun Simon P'et'eral hari p'anep'i, şo mağarin boş başi biti kətan bəzurxo

⁷ saal İsusi bula bəc'ürpi dəsmərə anak'i. Dəsmər kətan bəzürxoy t'ögöl təə, q'erəz sa gala cöycə bəc'ür mandeney.

⁸ T'e vədə mağarina süft'ə p'ap'i t'e soğo şagirdal bona başi mot'oğo ak'i vëne baki.

⁹ Ama şot'oğon İsus p'uri ganuxun bəyinbakalane uk'ala İvel Şama hələ tet'un q'amışaksay.

İsusi magdallu Mariya ak'esun

(Mat'. 28:9-10; Mrk'. 16:9-11)

¹⁰ Hametər, şagirdxo p'urum içoğoy mandala galat'un qaybaki.

¹¹ Mariya isə önök'a mağarin çölin tərəf çurpeney. Şot'in önök'a-önök'a k'os'baki mağarin bonane bəği.

12 T'et'iya mas'i paltar lapi p'ə angele ak'i: soğo İsusı meydə laxı gane best'a, t'e soğo isə turmoğost'a arşeney.

13 Şot'oğon Mariyaxun "ay çuux, het'aynak'en öñöne?" pi xavart'un haq'i. Mariyanal şot'oğo pine: «Bezi Q'onçuğo taşeret'un, maya laxsunal tez ava».

14 Mot'o pit'uxun oşa baç'ane fırlı İsusı t'et'iya çurpsuna anek'i, ama Şo İsus baksuna tene avabaki.

15 İsusen şot'oxun xavare haq'i: «Ay çuux, het'aynak'en öñöne? Şun qəvesa?» Mariyan Şot'ay bağban baksuna zəndbi pine: «Ağa, əgər Şot'o hunen taşeresə, maya laxsuna za upa, zu Şot'o ext'oz».

16 T'e vədə İsusen şot'o pine: «Mariya!» Mariyanal fırlı İsusə əbrani muzin "Ravvuni!" pine. ("Ravvuni" məəlim upsune).

17 İsusen şot'o pine: «Za ma biq'i efa, şot'aynak' ki, Zu hələ Bavay t'öğöl tez əqesə. Ama Bezi viçimoğoy t'öğöl taki, şot'oğo upa ki, Bezi Bava bakala k'inək' efiyal Bava bakalt'ay, Bezi Buxaçux bakala k'inək' efiyal Buxaçux bakalt'ay t'öğölez əqesə».

18 Magdallu Mariya şagirdxoy t'öğöle hari, şot'oğo "Q'onçuğo azk'i!" pine. Oşa İsusen içü pit'oğo bitova şot'oğo avabakesedi.

İsusı İz şagirdxoynak' ak'esun

(*Mat'. 28:16-20; Mrk'. 16:14-18; Luk'. 24:36-49*)

19 Hat'e ği - şamat'i samci ğine biyəşçoye şagirdxo p'urum sagalat'unıy. Şot'oğon

iudeyxoy kalat'oğoy q'iyexun içoğoy bakala k'ojin çomo kiritp'et'uniy. Ama İsus bona başı şot'oğoy boş çurpi pine: «Vəynak' xeyirq'an baki!»

²⁰ Mot'o pi şot'oğo iz kulmoğo saal bōrinəne ak'est'i. Şagirdxon Q'onçuğo ak'i gele müqt'un baki.

²¹ İsusen şot'oğo p'urum pine: «Vəynak' xeyirq'an baki! Bavan Za yaq'abi k'inək' Zuval vəxez yaq'absa».

²² Mot'o pit'uxun oşa şot'oğoy loxol fupi pine: «İvel Urufa haq'anan!

²³ Vən şi günaxxo bağışlayınşaynan, şo bağışlayınşakale, şi günaxxo nu bağışlayınşaynan, şo bağışlayınşakinut mandale». †

İsusi T'omasa ak'esun

²⁴ Ama p'as's'e şagirdaxun soğo, "Əkiz" k'aleğala T'omas, İsus İz şagirdxo ak'eğat'an şot'oğoy t'öğöl tene buy.

²⁵ T'e soğo şagirdxonal T'omasa "Q'onçuğo ayank'i" uk'at'an şot'oğo pine: «Əgər şot'ay kiyel misp'aren qaypi yaroğo nu ak'ayiz, misp'ari ganxo bezi kul nu laft'ayin, İzi bōrineyal kula nu laxayiz, zu mot'o vëtezbakon».

²⁶ Muğ ğinaxun oşa İsusi şagirdxo p'urum k'oya gireğat'an T'omasal şot'oğoy t'öğöley. Çomxo kirit baalkayin, İsus bonane başı. Şot'oğoy arane çurpi pine: «Vəynak' xeyirq'an baki!»

† 20:23 20:23 Mat'. 16:19; 18:18

27 Mot'oxun oşa T'omasane pi: «Vi k'əşinə miya laxa, Bezi kulmoğo bəğa, vi kula boxoda, Bezi börine laxa. Ma süpələyişaka, və baka!»

28 T'e vədə T'omasen pine: «Hun bezi Q'onçuxnu, bezi Buxaçuxnu!»

29 İsusen isə şot'o coğabe tadi: «Hun Za ank'i pin və baki? Ak'inut' və bakalorox isə he bəxt'əvərt'un!»

İoanen şampi girke məksəd

30 İsusen İz şagirdxoy piin bəş q'erəzəl gele möcüzəlü nişanxone ak'est'ey, manu ki, me girke boş tene şameşe.

31 Ama memiya bakalorox şot'aynak'e şameşe ki, vən İsusi Xrist'os, Buxaçuğoy Ğar baksuna vėbakanan, və bakiyal Şot'ay s'iyen yəşəyiş haq'anana.

21

İsusi İz şagirdxo göle börine ak'esun

1 Me əşurxoxun oşa İsus T'iberiya göle * börine p'urum İz şagirdxo ak'əsi. Mo metərə bakey:

2 Simon P'et'er, "Əkiz" k'aleğala T'omas, Galileyin Gana ayizexun bakala Nat'anail, Zavdayi ğarmux saal Şot'ay q'erəz p'ə şagird sagalat'uniy.

3 Simon P'et'eren pine: «Çəli biq'saz taysa». Mandi şagirdxon "yanal vaxun tayansa" pit'un.

* 21:1 21:1 T'iberiya göl - mo Galileya göle t'e soğo s'ine

Şorox taşi lodk'inat'un laşi, ama t'e üşe hik'k'al biq'es tet'un baki. †

⁴ Kəybakat'an İsus göle börine çurpeney, ama şagirdxon Şot'ay İsus baksuna tet'un avabaki.

⁵ İsusen şot'oğö pine: «Ay viçimum, ukseynak' sa şey biq'es bananki?» Şot'o coğabt'un tadi: «Təə».

⁶ İsusen pine: «Tora lodk'in yön tərəf bosanan, t'et'iin biq'alnan». Haketərəl bit'un. Şot'oğon t'eq'ədər çəlit'un biq'i ki, tora zapes tet'un baksay. ‡

⁷ T'e vədə İsusi çureğala şagirden P'et'era pine: «Mo Q'onçuxə». Simon P'et'eren Şot'ay Q'onçux baksuna ibakala k'inək' iz looxun c'eq'i alin paltaren bəc'üresi lodk'inaxun c'eri xene boşe cupi.

⁸ T'e soğö şagirdxo isə çəlin tora zapsun-zapsun lodk'inent'un hari, şot'aynak' ki, göle börinexun əxil tet'unıy, p'əbaç p'exusa Şışa gane mandey.

⁹ Şorox q'ariluğa c'eğat'an at'unk'i ki, t'et'iya bok'ala s'ile loxol çəline ap'sa, iz t'öğöl şumal buney.

¹⁰ İsusen şot'oğö pine: «Həysə biq'i çəlinəxunal eçanan».

¹¹ Simon P'et'er tora q'ariluğa eşt'eynak' lodk'inane laşi. Tore boş sabaç əlli xib dənə kala çəline buy. Çəli lap gele baalkayin, tor k'as'teneşi.

† 21:3 21:3 Luk'. 5:5 ‡ 21:6 21:6 Luk'. 5:6 § 21:8 21:8 p'əbaç p'exus - 100m.

12 İsusen şot'oğö pine: «Ekinan, savaxt'in şuma ukanan». Şagirdxoy saycət'in Şot'oxun "Hun şunu?" pi xavar haq'suna ük' tenebi. Şot'ay Q'onçux baksuna avat'uniy.

13 İsusen şuma ext'i şot'oğö payebi, hat'etərəl çəlinəne paybi.

14 İsus p'uri ganuxun bəyinbakit'uxun oşa xibimci kərəmey ki, şagirdxo ak'esay.

İsusi P'et'era tadi tapşuruğ

15 Savaxt'in şumaxun oşa İsusen Simon P'et'era pine: «Ay İoani ğar Simon, hun Za kot'oğoxun gelen çuresa?» P'et'eren Şot'o pine: «Hoo, ay Q'onçux, Va çuresuna avanu». İsusen şot'o pine: «Bezi q'uziğö bəğə».

16 Şot'in p'əmcı kərəm P'et'era pine: «Ay İoani ğar Simon, Za çurensa?» Şot'inal İsusa pine: «Hoo, ay Q'onçux, Va çuresuna avanu». İsusen şot'o pine: «Bezi q'uziğö otarişa».

17 Xibimci kərəm P'et'era pine: «Ay İoani ğar Simon, Za çurensa?» P'et'eren xibimci kərəm İsusen içuxun "Za çurensa?" xavar haq'suna görə pisbaki Şot'o pine: «Ay Q'onçux, Hun hər şeyə avanu, bezi Va çuresuna avanu». İsusen şot'o pine: «Bezi q'uziğö bəğə».

18 Serina, serinaz va nex: cəyil bakat'an vi q'ayınşa ğaçp'i çureğala gala tansay, ama q'oja bakat'an kulmoğö boxodalnu, q'erəzt'in vi q'ayınşa ğaçp'i va vi nu çureğala gala taşale».

19 İsusen me əyiten P'et'eren mani cürə bisunen Buxaçugoy s'iya alabaleysa, şot'one av-abakest'ay. Mot'o pit'uxun oşa "Bezi baç'anexun eki" pine.

20 P'et'erenal qoş bəği İsusi çureğala şagirdi içoğoy baç'anexun eysunane ak'i. Mo hat'e biyəsin şum ukala vədine fıırpi İsusaxun "ay Q'onçux, Va toydala amdar şuva?" pi xavar haq'i şagirdey. *

21 P'et'eren me şagirdə ak'i İsusa pine: «Ay Q'onçux, p'oy me amdar hetər bakala?»

22 İsusen şot'o pine: «Əgər Zu qaybakamin † şot'ay dirist' manst'una çureğayız, mot'oxun va hik'ə? Hun Bezi baç'anexun eki».

23 Hametər, t'e şagirdi nu bisuni barada vëbakalt'oğoy arane exlətxone yəymişeki. Ama İsusen şot'o tene biyal tene pey, saycə "əgər Zu qaybakamin şot'ay dirist' manst'una çureğayız, mot'oxun va hik'ə?" peney.

24 Me əşurxoy barada şahidluğbsun şamk'alo hat'e şagirdə. Yanal avayan ki, şot'ay şahidluğ serinə.

25 İsusen q'erəzəl gele əşurxone biq'ey. Əgər şoroxal soğo-soğo şameşiniy, zaynak' t'etərə eysa ki, şameğala girkurxo sal dünyəne tene p'aq'oy.

* 21:20 21:20 İoan. 13:25 † 21:22 21:22 Zu qaybakamin - memiya İsusen İzi me dünyənə p'əmci eysunaxune əyitey

xcv

Udi Bible
Udi Scripture translation

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Udi)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

174556f0-71b4-5f1c-b512-2117b07ebbf0